

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 2 d'octubre del 1934

SUMARI

*L'honorable senyor President de la Cambra obre la sessió a dos quarts de cinc i set minuts de la tarda.
Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.*

Ordre del dia:

Precs i preguntes:

Prèvia una petició de dades i anunci d'una interpellació al senyor Conseller d'Economia i Agricultura referent al nomenament d'Inspectors de proveïments, i de donatius, subvencions i préstecs fets a cooperatives, sindicats i mutualitats, el senyor Vallès i Pujals formula un prec a la Comissió parlamentària de la Llei Municipal, i un altre al Conseller de Finances relacionat amb la Llei confiant la representació i defensa de la Generalitat davant dels Tribunals de totes les jurisdiccions radicats a Catalunya.

El senyor Conseller de Finances li respon sobre el darrer prec.

Rectificació del senyor Vallès i Pujals.

Prec del senyor Tallada al senyor Conseller de Finances, demanant la publicitat de dades de recaptació i despeses.

Resposta del senyor Conseller de Finances i rectificació del senyor Tallada.

Són interessades unes dades referents a Beneficència, pel Diputat senyor Rovira i Roure, que el senyor Conseller d'Obres Públiques i d'Assistència Social i Sanitària li ofereix portar a la Cambra.

Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei confiant a l'Institut d'Acció Social, Universitària i Escolar de Catalunya l'administració de les beques de la Generalitat i creant cent beques amb destinació a estudis universitaris.

Parlament del President de la Comissió de Cultura, senyor Jaume Serra i Húnter, fent la presentació del dictamen.

Consumeix un torn en contra de la totalitat el senyor Vallès i Pujals, i demana, a més, que el Projecte sigui informat per la Comissió de Finances i l'Interventor de la Generalitat.

El senyor Serra i Húnter li respon quant a la impugnació de totalitat, i, acordat que, amb caràcter d'urgència, se segueixin els esmentats tràmits, fa la crítica del Projecte el senyor Carreres i Artau.

Manifestacions del senyor Fronjosà a favor del Projecte.

Durant la intervenció del senyor Fronjosà ocupa la presidència el Vice-president primer, senyor Jaume Serra i Húnter, reintegrant-s'hi, als pocs moments, el senyor Casanovas.

El senyor Serra i Húnter contesta als senyors Carreres i Artau i Fronjosà.

Rectifiquen els senyors Carreres i Artau i Serra i Hünter.

Rest a l'ús de la paraula el senyor Conseller de Cultura, i se suspèn aquest debat.

Presentació d'un Projecte de Llei referent a la Caixa de Dipòsits i Consignacions de la Generalitat.

Lectura del dictamen de la Comissió de Finances sobre l'art. 9.º del Projecte de Llei confiant a l'Institut d'Acció Social, Universitària i Escolar de Catalunya l'administració de les beques de la Generalitat i creant cent beques amb destinació a estudis universitaris.

Ordre del dia per a la sessió de dimecres.

S'aixeca la sessió a tres quarts i cinc minuts de vuit de la vetlla.

S'obre la sessió a dos quarts de cinc i set minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

El banc roig hi ha els honorables senyors Consellers de Treball i d'Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

Peticions de dades

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats: He de fer, en primer lloc, unes peticions de dades que considera aquesta Minoria indispensables per a poder explicar, en el seu dia, interpellacions.

Una d'elles és la referent — i aquesta va dirigida al senyor Conseller d'Economia i Agricultura — a una llista dels inspectors de proveïments nomenats pel Conseller d'acord amb el Decret del 23 d'agost. Al mateix temps que faig aquesta petició perquè vinguin a la Cambra aquestes dades, anuncio la interpellació que ja tinc demanada a la Mesa perquè en el seu dia es serveixi assenyalar dada per a explicar-la.

Una altra petició, formulada al mateix Conseller d'Economia i Agricultura, es refereix a la llista de tots els donatius, subvencions i préstecs fets a cooperatives, sindicats i mutualitats.

L'aprovació de la part de la Llei Municipal de Catalunya relativa a finances

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Després d'aquestes manifestacions, he de formular un prec o pregunta que no l'he anunciat concretament a ningú perquè no sabia ben bé a qui havia d'anar dirigit. No sé si ha d'anar dirigit a la Presidència de la Cambra o a la Presidència de la Comissió parlamentària o al senyor Conseller de Governació. El prec és en el sentit següent: S'ha aprovat en la seva major part el text de la nova Llei Municipal que ha de regir, que regeix ja, a Catalunya, després que hem recobrat en aquesta funció la sobirania plena. D'aquesta Llei Municipal va ésser-ne presentada pel Govern la tota-

litat del seu projecte, o sigui tot el que podríem dir que forma la part orgànica administrativa, deixant la part relativa a les finances, que aquesta havia d'ésser objecte d'un altre projecte de Llei, però si bé és veritat que el Govern va presentar la totalitat del Projecte, la Cambra va aprovar tot el Projecte menys un títol, va aprovar en diverses etapes, millor dit, tots els títols menys un del Projecte, que és precisament el que fa referència a les facultats, als recursos que es poden interposar contra les decisions, contra els acords municipals. És, com comprendran tots els senyors Diputats, la part més important, la part més interessant de la Llei Municipal, perquè en aquesta rau precisament tota l'essència de l'autonomia dels Ajuntaments. S'ha aprovat, repeteixo, tota la Llei Municipal menys aquesta part, i això ha permès que, no tenint aprovada aquesta part, el Conseller de Governació pogués anar fent aplicació durant aquest estiu de preceptes de la Llei Municipal antiga, de la Llei espanyola de l'any 1877, que s'ha pogut dir que estava en vigor a Catalunya perquè no s'havia aprovat aquesta part de la seva Llei Municipal. ¿Es que hi ha el propòsit de deixar sense aprovació aquesta part de la Llei Municipal perquè poguem anar aplicant aquella Llei de l'any 1877? ¿Es que hi ha el pensament d'aprovar aquesta última part de la Llei Municipal perquè Catalunya tingui la seva Llei Municipal completa i pugui establir principis de veritable autonomia municipal que tenim consignats en la Constitució de la República, en l'Estatut Interior i en l'Estatut Exterior?

Aquesta és la pregunta que formulo, i per això deia que no sabia si havia de dirigir-me al senyor Conseller de Finances, al President de la Comissió o al President de la Cambra. Al Conseller, no, perquè suposo jo que va complir presentant en el seu dia el Projecte de Llei en aquesta Cambra; igualment succeeix amb la Comissió, ja que va aprovar el dictamen respecte aquesta part de la Llei Municipal.

Per tant, prego que sense dilacions de cap mena, que en el període més breu possible, vinguin a la Cambra aquesta última part de la Llei Municipal per tal que nosaltres poguem discutir-la àmpliament i no ens haguem de veure amb el que succeeix avui, que hem anat aplicant, al costat de disposicions noves emanades d'aquest Parlament, disposicions antigues com les que he citat jo de les que regien a Espanya encara quan l'antic règim, les de l'any 1877.

I acabat aquest prec, que repeteixo que no ha-

via anunciat i que ja suposo que no ha d'ésser recollit i contestat en el dia d'avui...

El Sr. PRESIDENT: Pel que fa referència al President de la Comissió, estant absent de la Cambra, la Mesa li trametrà el prec formulat, ja que realment depèn del Dictamen de la Comissió Municipal.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Moltes gràcies.

De la Llei confiant la representació i defensa de la Generalitat davant dels Tribunals de totes les jurisdiccions radicats a Catalunya i la representació de les comarques gironines

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Un altre prec he de formular, encara que estigui absent el senyor Conseller de Finances, el qual vaig tenir l'honor d'anunciar-li el dia d'ahir per a què se serveixi recollir-lo quan tingui a bé, ja que fent-me càrrec de les moltes ocupacions que pesen damunt dels Consellers, és natural que aquests no puguin estar a la Cambra amb la mateixa puntualitat amb què avui s'ha començat la sessió, cosa que ha estat vista amb gran goig i satisfacció per part nostra. Aquest prec es refereix a la Llei que va ésser aprovada per aquest Parlament el dia 5 de juliol, confiant la representació i defensa de la Generalitat davant dels Tribunals de totes les jurisdiccions radicats a Catalunya a càrrec del Departament de Finances. Es a dir, en virtut d'aquesta Llei es venia a treure dels Advocats de l'Estat la representació que tenia l'Estat en totes les jurisdiccions en què hi era representat i es venia a treure als dits Advocats la representació dels Municipis en els plets contencioso-administratius, i es confiava aquesta representació als Lletrats — diu el Projecte de Llei — adscrits al Departament de Finances. En virtut d'aquesta Llei, a la qual no tinc res a dir i em sembla molt bé, el Conseller de Finances va dictar una Ordre el dia 16 d'agost en què confiava concretament aquesta representació a determinats Lletrats, i es deia que per Barcelona, per a les comarques barcelonines, serien aquests Advocats els senyors Joan Pelegrí i Nicolau, Joaquim Gargot i Jordà i Manuel Serra i Goday, funcionaris digníssims del Departament de Finances. *(Entra a la Cambra l'Honorable senyor Conseller de Finances.)*

Aprofito la presència del senyor Conseller de Finances per tornar a començar el prec que estava fent. Deia que en virtut de la Llei que va aprovar el Parlament, en la qual es confiava als Lletrats del Departament de Finances la representació que tenien els Advocats de l'Estat, la V. S. va dictar una Ordre, el dia 16 d'agost, en la qual designava com a Lletrats per a les comarques barcelonines els senyors Joan Pelegrí i Nicolau, Joaquim Gargot i Jordà i Manuel Serra i Goday; per a les de Tarragona, el senyor Pere Alvarez, i per a les de Lleida, el senyor Lluís G. Abadal. «Pel que fa referència als Tribunals i Jutjats radicats en el territori de la Comissaria de Girona, les mateixes funcions seran excides amb caràcter interí pels funcionaris designats en l'apartat primer», o sigui, pels de Barcelona. Això posa en una situació d'evident inferioritat, d'evident perjudici a les comarques giro-

nines. La funció principal que han de tenir aquests Lletrats, és la representació que han de tenir els Municipis en els plets contencioso-administratius que interposen els ciutadans contra resolucions dels Ajuntaments. Sab el senyor Conseller que la major part de les vegades els Municipis no fan ús de la facultat que tenen de nomenar un Advocat que els defensi, i confien la seva representació al Fiscal del Contenciós, i això representa per a les comarques gironines una situació d'inferioritat respecte les restants comarques de Catalunya, ja que per aquelles comarques no s'ha designat cap Lletrat.

Així com per a les comarques de Barcelona s'han designat tres lletrats del Departament de Finances, i un per a la de Tarragona i un altre per a la de Lleida, que resideixen a cada una d'aquestes ciutats, totes les comarques gironines han d'acudir als lletrats de Barcelona. Tinc aquí un retall d'un periòdic de Girona, que encapçala un solt amb un títol que hauríem de procurar que no sortís mai, que aquest fet no es repetís: «Centralisme barceloní.» Hem de tenir molt en compte que això no es repeteixi, i encara que el senyor Conseller em dirà que són coses petites, per les quals no val la pena de fer l'acusació de centralisme a Barcelona, hem de tenir interès en què no passin coses d'aquestes, perquè els representants de les comarques allunyades de Barcelona els fa aquesta impressió. Quan un Ajuntament, posem per cas, del més apartat recó del Pireneu, es vegi demandat en un plet contencioso-administratiu, ha de designar per a defensar-lo un advocat que resideix a Barcelona, i com que no és probable que aquest advocat es traslladi a aquest lloc, si l'Ajuntament vol posar-se en comunicació amb el lletrat que l'ha de defensar haurà de fer un viatge a Barcelona amb evident perjudici d'aquelles comarques, la qual cosa representarà un retard més en aquests plets contencioso-administratius. Ja sabem que aquesta classe de plets es resolen amb gran retard, sabem que no hi ha terme hàbil per a poder anar despatxant aquests assumptes; per tant, si els advocats que han de representar els Ajuntaments de les comarques barcelonines, se'ls afegeix la tasca de representar els Ajuntaments de les comarques gironines, vindrà a augmentar aquest retard en què avui es tramiten aquests plets contencioso-administratius.

Per aquestes raons, perquè no sembli que els ciutadans d'aquelles comarques són uns ciutadans de segona categoria, i per tal de què no experimenti un nou retard l'administració de justícia en aquest ram de la jurisdicció contencioso-administrativa, jo pregaria el senyor Conseller de Finances que fes la designació d'un lletrat, el que fos, el que ell li semblés — que no hagi d'ésser jo qui l'he de designar i, a més, el que designi el senyor Conseller ens mereixerà tota la nostra confiança i la plena confiança d'aquells que li hagin de confiar la seva representació —. Prego, doncs, repeteixo, que designi un lletrat per a les comarques gironines, com n'ha estat designat un per a les lleidatanes i un per les tarragonines. I res més.

El Sr. CONSELLER de Finances: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances : Vaig a contestar la pregunta que m'acaba de formular el senyor Vallès i Pujals.

No serà de més que digui, breument, per començar, el propòsit que va guiar a aquest Conseller en presentar el Projecte de Llei que va donar lloc a les designacions a les quals acaba de fer referència el senyor Vallès i Pujals. Es trobava el Govern de la Generalitat, d'una banda, amb què la representació de la Generalitat en judicis civils era feta, com a les antigues Diputacions, mitjançant la designació d'un lletrat dels que presten servei a la Generalitat o de fora i un procurador, i em va semblar que, donada la significació de la Generalitat de Catalunya, amb les funcions que té atribuïdes per l'Estatut, que no era la situació la més prestigiosa — no goso dir la més decorosa — la de comparèixer en judici en aquesta forma. Però apart d'això, hi havia la representació que fins aleshores havia tingut en els recursos contencioso-administratius, l'advocacia de l'Estat, que calia substituir-la, ja que era una de les facultats que per l'Estatut eren atribuïdes a la Generalitat de Catalunya, per mitjà d'advocats de la Generalitat. I és per aquestes raons, no per altres que gratuïtament se li varen atribuir, que vaig presentar aquest Projecte de Llei i que es va donar, vist allò que s'havia traspassat fins aquell moment i les funcions que calia traspassar encara a la Generalitat, un caràcter d'absoluta provisionalitat.

Jo podia — naturalment, senyors Diputats —, presentar un Projecte de Llei i després donar una organització que en certa manera fossin ja la preparació, el preanunci de l'organització de l'advocacia de la Generalitat que havíem de tenir, especialment quan fossin cedits a la Generalitat de Catalunya els drets reals previstos en l'Estatut de Catalunya ; però jo en matèria d'organitzacions burocràtiques, no vull mai avançar-me en el sentit de tenir preparada una màquina, que si pot tenir els avantatges d'un major perfeccionament quan arribi l'hora, tinguin l'inconvenient de prejutar coses que després poden no venir, i tenir ja organitzada, ja en funcionament tota una organització burocràtica que suposa, per de prompte, despeses quantioses ; vull contràriament, en això més que en altra cosa, especialment en allò que depen del meu Departament, que regeixi en tot un criteri d'absoluta austeritat. És per això que jo no vaig organitzar l'advocacia de la Generalitat ni tant sols uns inicis, uns preliminars de l'advocacia de la Generalitat, sinó que em vaig limitar a atendre pel moment i en espera de la cessió de l'impost de drets reals, aquesta funció a la qual abans he alludit.

(Entra l'Honorable senyor Conseller de Cultura.)

No ho vaig fer, principalment, perquè quan vaig presentar aquest Projecte de Llei, acabava o estava a punt d'ésser cedida — em sembla que ja ho havia estat — la contribució territorial. La cessió de la contribució territorial, ben a desgrat del Govern de la Generalitat i del Conseller que us parla, fou feta en condicions que, si bé teníem la cessió de l'impost, la cessió de la contribució territorial, no teníem en canvi l'administració, i jo sos-

pitava, temia, que quan es tractés de la cessió dels drets reals podria venir en les mateixes condicions. Afortunadament no ha esdevingut així, hem tingut la cessió de l'impost de drets reals d'una manera definitiva i amb l'administració a càrrec de la Generalitat, des del dia d'ahir. Però en la presumpció i amb el temor que pogués esdevenir, vaig voler que tingués un caràcter d'absoluta provisionalitat a aquells nomenaments, com deia abans ; i és per això que, sense fer ni una sola designació, millor dit, ni un sol nomenament de funcionari — que d'haver-ho fet així segurament hauria atret les censures, justificades, dels bancs de Lliga Catalana....

El Sr. VALLÈS I PUJALS : No sé per què !

El Sr. CONSELLER de Finances : Era un cas en que no hi havia una funció encara totalment estructurada. Celebro la manifestació del senyor Vallès i Pujals, però jo vaig ésser més rigorós del que l'oposició hauria estat, pel que es veu, en judicar els meus actes, i no vaig voler que es fes ni un sol nomenament de personal nou afecte a aquest servei.

Es varen designar provisionalment per a fer les primeres funcions, perquè era una obra que tot just començava, i començava només amb aquesta funció davant dels Tribunals, uns funcionaris afectes al servei central de Barcelona ; vaig designar, també amb el mateix caràcter de provisionalitat, els que aleshores tenien i encara tenen el caràcter de secretaris, que tenen la condició de lletrats, de la Comissaria de Tarragona i de la Comissaria de Lleida, secretaris que, a més de tenir aquesta condició de lletrats, per les condicions en què havien ocupat el càrrec, mitjançant un concurs per a entrar al cos de secretaris i per les funcions que exercien d'assessorament en Dret, entenia aquest Conseller que us parla que tenien totes les condicions indispensables per a poder exercir aquesta funció.

Per què no es va fer a Girona ? Simplement, perquè a Girona no hi havia secretari en propietat.

El secretari en propietat de l'antiga Diputació de Girona havia mort feia poc temps i, si bé és veritat que hi havia secretari accidental, aquest secretari no tenia la condició de lletrat, i tots els altres funcionaris afectes a la Comissaria de Girona que tenen la condició de lletrat, no sols no estan en aquesta categoria administrativa — no discutim ara els seus mèrits personals —, sinó que estaven afectes gairebé tots, sinó recordo malament tots, al servei de Sanitat i Assistència Social, pel que em va semblar que no era el més a propòsit per a encomanar-los-hi la funció que tenen els de Barcelona. I és per això que, dintre d'aquest aspecte totalment provisorio, jo vaig decidir que, havent-hi la persona que reunís les condicions que reunien els de Tarragona i Lleida per a poder exercir aquesta funció, fos exercida pels de Barcelona.

Es un inconvenient per als Ajuntaments ? No, senyor Vallès i Pujals. Tota petició que hi hagi per qualsevol Ajuntament, encara que s'hagi d'atendre traslladant-se algun dels funcionaris de la Generalitat a Girona, s'hi traslladarà. Peticions, denúncies, queixes, no n'hi ha hagut absolutament ni una i tinc la seguretat de què no n'hi hauran.

Però, a més, això serà una cosa temporal, perquè, cedit afortunadament l'impost de drets reals a la Generalitat, cal anar ràpidament a l'organització d'aquest servei conexe amb el de representació en judici de la Generalitat i dels Ajuntaments catalans i no crec, àdhuc en el cas de què compregués que la raó assistia al senyor Vallès i Pujals, que per aquesta raó d'immediat canvi que s'ha de fer, calgués anar a la designació d'un Advocat a les comarques gironines.

Es purament per això, senyor Vallès i Pujals, que no es va fer aquesta designació. Si hi hagués hagut secretari, fos qui fos — que jo no m'entretingui mai a considerar ni la filiació política ni les raons personals que puguin concórrer en cap funcionari —, si hi hagués hagut, dic, secretari, a la Comissaria de Girona i aquest hagués tingut la condició de Lletrat, tingui la seguretat el senyor Vallès i Pujals que hauria estat designat com els altres per a exercir aquesta funció de representació i defensa de la Generalitat i dels Municipis catalans en judici.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vallès i Pujals per a rectificar.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : De tot el que ha dit el senyor Conseller de Finances, l'únic que em tranquil·litza un xic és el que assegura que aquesta serà una cosa molt interina, que s'acabarà molt aviat. Si no fos així, les raons que m'ha donat, no solament no m'haurien convençut, sinó que m'acabarien d'alarmar. Jo crec que tot sels serveis públics s'han d'establir, s'han d'estructurar, amb mires a la funció que s'ha de prestar, amb mires al benefici que als ciutadans ha de reportar-los-hi, aquella funció, i resulta del que ens ha explicat el senyor Conseller que aquí no s'ha tingut en compte la funció, sinó purament les plantilles, la manera com tenia el personal la Generalitat. Jo entenc que no s'ha de supeditar les necessitats públiques a la manera com es té el personal, sinó que s'ha de supeditar el personal a les necessitats públiques.

Perjudici per a les comarques gironines en la forma actual com ha d'existir aquest servei? Evidentment, hi és. Jo li pregunto al senyor Conseller de Finances : En un plet contencios-administratiu que es tramita, en un recurs contencios-administratiu que es tramita a l'Audiència de Girona — tants se'n tramiten! — com es fa l'emplaçament a l'Advocat de la Generalitat, a un d'aquests tres Advocats de la Conselleria de Finances a Barcelona? Qui ha de representar a aquells Ajuntaments? Doncs, l'Audiència ha fet aquestes comunicacions per mitjà d'exhort, que ha d'enviar a Barcelona, i totes les notificacions de totes les providències que s'han de fer a l'Advocat oficial, a l'Advocat de l'Administració, se li han de fer per exhort, que ha de venir al Jutjat de Barcelona. Tots els que exercim la carrera sabem el que significa la tramitació d'un exhort ; significa perdre de deu a dotze dies almenys, i tota providència que s'ha de notificar implica aquesta pèrdua de temps.

Jo repeteixo que continuo creient que és una minva per aquells Ajuntaments de les comarques gironines el que no s'hagi nomenat un Advocat

de l'Administració de la Generalitat per aquelles comarques.

I en quant — i acabo amb aquestes manifestacions — a allò que ha dit el senyor Conseller de Finances que a la Comissaria de Girona no hi havia Secretari que fos Lletrat, i no hi havia cap altre Lletrat apte per encarregar-li la defensa de la Generalitat...

El Sr. CONSELLER de Finances : Jo no he dit això!

El Sr. VALLÈS I PUJALS : ... que no hi havia cap lletrat en condicions per encarregar-se de la defensa de la Generalitat, i com que és públic i notori — tots ho sabem — que el Comissari de la Generalitat a Girona tampoc no és Lletrat, jo demano als senyors Diputats que pensin en les atribucions que té una Comissaria — que són totes les atribucions del Govern de la Generalitat traslladades, reduïdes en aquelles comarques — que pensin en totes aquestes funcions, en la complexitat d'aquestes funcions, i en l'enllaç constant que aquestes funcions tenen amb el que és la matèria jurídica que es pot desenrotllar en un lloc on no hi ha cap Lletrat. Res més.

Interessant la publicitat de dades de recaptació i despeses

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Tallada.

El Sr. TALLADA : Senyors Diputats : L'any passat, el dia 27 d'octubre precisament, vaig dirigir un prec al senyor Conseller de Finances, que ho era aleshores el President del Consell, senyor Santaló. Aquest prec anava encaminat a demanar la publicació de les dades de recaptació i de les dades de despeses que s'anaven fent en la gestió del Pressupost de la Generalitat. Pocs dies abans, el meu company senyor Vidal i Guardiola havia hagut de demanar també al mateix senyor Conseller, una relació de dades necessàries per a discutir els Pressupostos, perquè aleshores s'apropava l'època de llur presentació.

En tots els Estats, no solament en els democràtics, sinó fins en aquells que no es regeixen per aquest sistema, és una regla general que els Governos tenen un gran interès en posar en coneixement, no solament dels representants del poble, sinó de tots els ciutadans interessats en aquesta matèria, la gestió del Pressupost, com marxa la recaptació, com es van verificant les despeses ; gestions del Pressupost que no tenen res que veure — els senyors Diputats ho saben prou bé — amb la liquidació del Pressupost, que ve molt després.

El senyor Santaló, en contestar-me, molt amablement, va trobar completament justificat el prec que jo li dirigia, i va prometre sotmetre immediatament al Govern la disposició necessària per tal que pogués ésser atès aquest desig meu. Però ha passat ja gairebé un any, s'han succeït altres senyors Consellers en aquest Departament, i en tornar a reprendre les nostres tasques aquí en aquesta Cambra, em trobo amb que no s'ha fet res d'aquell prec, que no s'ha complert el que

se m'havia promès, i jo em veig obligat a repetir ara altra vegada la mateixa petició, perquè s'aprova altra vegada la discussió dels Pressupostos i veritablement es va completament a les fosques si no es pot disposar d'unes dades que són imprescindibles per aquesta discussió.

Jo no dic — em faig càrrec de totes les circumstàncies que existeixen en aquesta època en el Govern de Catalunya — no dic, repeteixo, que sigui una falta greu el que no s'hagin publicat encara aquestes dades, però indubtablement aquesta manca de publicació de la gestió del Pressupost no pot considerar-se com una marca de bona gestió.

La Generalitat ha hagut de recórrer algunes vegades, ja, al mercat de capitals, per trobar mitjans per a cobrir el dèficit del Pressupost a què ens obliga l'estat interí de l'organitzat de les finances de Catalunya, i hi haurà de recórrer altres vegades, segurament; hi haurà de recórrer amb molta més gran escala de com ho ha fet fins ara, si és que volem anar a la construcció d'obres públiques, a dotar Catalunya de tots aquells mitjans de progrés i de cultura que el poble català esperava trobar en obtenir la seva autonomia, i aquestes manques, que semblen lleugeres, 1 dia de demà es troben.

Es per això que em permeto pregar el senyor Martí Esteve, que el prec que vaig fer al senyor Santaló l'any passat trobi en ell la mateixa acollida verbal que va trobar en el senyor Santaló, però trobi una millor realitat pràctica que aleshores.

El Sr. CONSELLER de Finances: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: En realitat, és un prec, el que acaba de formular el senyor Tallada, no una pregunta; però li vaig a donar una immediata contestació.

Senyor Tallada, i senyors Diputats: Durant la meua gestió a la Conselleria de Finances, he procurat que tingués aquesta la màxima publicitat, i desitjo que així sigui en el successiu i prometo fer-ho així. El senyor Tallada ha al·ludit a dificultats d'organització amb què ens trobem en aquests primers moments, dificultats d'organització que amb els coneixements que té el senyor Tallada sé que comprèn perfectament però potser no en tot el seu abast en aquest període inicial d'organització del règim d'autonomia; en un moment en què atencions preferents i tan indispensables com l'acabar de completar els traspassos, fa que no es pugui anar amb tota la rapidesa desitjada.

Comparteixo, senyor Tallada, el desig de la V. S. de què es doni la màxima publicitat a tot el desenvolupament, a tota la marxa del Pressupost, publicitat que aquesta Conselleria donarà, tal com s'acostuma a donar en tots els països que estan ja normalment constituïts. Això no priva, el que no s'hagi fet ja fins ara amb una absoluta periodicitat, no priva, dic, que els senyors Diputats puguin, per a discutir la gestió del Govern, estar mancats de les bases que siguin indispensables; el senyor Tallada i tots els senyors

Diputats tenen a llur disposició totes les dades que els siguin necessàries per a poder examinar, discutir, fiscalitzar i combatre, si cal, la gestió del Govern i especialment la d'aquest Conseller.

De manera que en això, com en tot allò que representi donar un aire públic a la seva gestió, senyor Tallada i senyors Diputats, aquest Conseller està a la vostra disposició.

El Sr. TALLADA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tallada.

El Sr. TALLADA: Dues paraules per a rectificar. Jo, naturalment, agraeixo les manifestacions del senyor Conseller i espero la realitat de les seves promeses. Ens estem acostant ja a la discussió dels Pressupostos, i això fa molt més urgent el posseir, no solament aquestes dades, sinó moltes altres que són indispensables i que pròximament jo em permetré demanar taxativament, detallant quines crec que són indispensables, al senyor Martí Esteve.

El Sr. CONSELLER de Finances: Estic a la disposició de la V. S.

El Sr. TALLADA: I espero que l'any que ve, en el mes d'octubre, no hagi de fer un prec exactament igual, que naturalment el faria molt abans perquè suposo que continuarem tot l'any al Parlament de Catalunya. (*Rialles. El senyor Duran i Ventosa fa, irònicament, gestos dubitatius.*)

El Sr. CONSELLER de Finances: Oh, el senyor Duran i Ventosa ja se'n comença a estranyar.

Interessant unes dades de Beneficència

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Roure.

El Sr. ROVIRA I RAURE: Només per demanar unes dades al senyor Conseller d'Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària.

M'interessa, i lliuraré la nota als taquígrafs a l'objecte que consti ben exacte el que demano, una relació de totes les peticions formulades per ingrés d'alienats a Sant Boi, davant de la Comissaria de la Generalitat de Lleida, des del 1.º d'abril del 1931 fins a aquest moment, amb constància de la data de petició.

Una altra de tots els acords d'ingrés presos en l'esmentada Comissaria en igual període de temps, també amb expressió de la data.

Una altra de les dades d'ingrés a l'expressada Casa de Salut, durant el mateix període.

Tres relacions iguals amb referència a l'ingrés de dones a la Casa de Misericòrdia de Lleida.

El Sr. CONSELLER d'Obres Públiques i d'Assistència Social i Sanitària: Demano per parlar.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Jo agrairé que aquestes dades siguin portades a la Cambra.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Obres Públiques i d'Assistència Social i Sanitària.

El Sr. CONSELLER D'Obres Públiques i d'Assistència Social i Sanitària: Per a donar la seguretat al senyor Rovira i Roure que tindrà les dades. Seguidament seran demanades i les tindrà a la seva disposició aquí a la Cambra.

El Sr. ROVIRA I ROURE : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Rovira i Roure.

El Sr. ROVIRA I ROURE : Només per agrair al senyor Conseller la seva atenció.

Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei confiant a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya l'administració de les beques de la Generalitat i creant cent beques amb destinació a estudis universitaris

El Sr. PRESIDENT : Ha de fer alguna manifestació la Comissió?

El Sr. SERRA I HUNTER : Demano per parlar.

(*Entra l'Honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.*)

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor President de la Comissió de Cultura.

El Sr. SERRA I HUNTER : Senyors Diputats : Aquest Parlament va aprovar, en sessió del 7 de juny darrer, una Llei creant un Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya, o millor dit declarant Llei, amb les variants introduïdes a l'articulat, el Decret de creació de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya del 12 de juliol del 1933.

Les causes del desenvolupament especial d'aquell reglament especial que ha tingut durant aquest temps, donada la cessió de la cultura, tot el règim becar i al mateix temps altres motius determinants de diferents extrems d'aquesta Llei, poden fonamentar-se en la següent raó : En la política cultural determinada de la República i de la Catalunya autònoma inspirada, com tots sabem, en un ideal de plena democràcia que està instituint en la Constitució i Estatut interior de Catalunya i que aspira a què en les qüestions d'ensenyament no hi hagin desigualtats irritants, de manera que tots aquells que estiguin dotats d'aptituds per a cursar carreres universitàries, l'Estat els dongui l'ajut necessari per poder reeixir en aquest sentit.

Demés, s'ha complicat el problema per l'organització especial dels estudis universitaris de la Catalunya autònoma. Sabem que el Govern de Catalunya, d'acord amb el Govern de la República i utilitzant aquella facultat que li dona l'art. 7.º de l'Estatut, va organitzar a Catalunya la Universitat autònoma, integrada o dirigida per un patronat format per elements representatius de l'Estat i altres representatius del Govern de Catalunya. En aquest moment, la Universitat es trobava en un estat de fet, o sigui en la situació especial de la Universitat de Barcelona, discrepant de la situació de totes les altres Universitats espanyoles. En aquell règim hi havia una Universitat que encara, malauradament, sovint se l'anomena Universitat central i altres Universitat que, en no portar un qualificatiu determinat, vol dir que eren com Universitats de províncies ; i per tant, dintre d'elles hi havia també la Universitat de Barcelona. El nou règim ha permès que aquesta tradició inveterada hagi pogut ésser definitivament rectificada creant una Universitat autònoma amb un règim que ve

actuant des de l'any passat i que tots nosaltres coneixem.

Havíem de seguir aleshores a la Universitat exactament la mateixa trajectòria de l'organització de l'ensenyament superior en la resta d'Espanya en el moment precisament que se'ns donaven facultats especials? No podem aprofitar aquell moment per a esmenar aquells vicis essencials d'aquella manera especial d'organitzar-se l'ensenyament superior a Espanya? Aleshores el Patronat Universitari, en formular el seu Estatut i Reglament interior, va creure que aquell estat de coses no podia continuar i la Universitat havia de deixar d'ésser un centre purament burocràtic on s'anava a obtenir un títol per poder exercir una professió, sinó que s'havia de portar a la pràctica amb la concepció d'aquella altra Universitat a la qual li interessa més que l'atorgament de títols, la formació espiritual dels ciutadans de Catalunya. I davant de la impossibilitat de poder aconseguir l'ideal que tots, i que jo particularment sento i he mantingut sempre, de què no hi hagués res que pogués assenyalar una diferència de la manera d'utilitzar els beneficis de la cultura, en la impossibilitat d'arribar per condicions i per causes que tots els senyors Diputats coneixen, aleshores es va veure la manera de poder suplir tot això i portar a la Universitat el major nombre possible d'homes capacitats que no tinguin mitjans de cultura. Això respon precisament a una de les finalitats d'aquest Projecte de Llei que nosaltres hem dictaminat.

He de fer constar — i insisteixo en aquest punt perquè estic preveient ja l'oposició fonamental que acostuma a fer sempre que es parla d'aquestes matèries el senyor Fronjosà — que nosaltres creiem també que l'ideal fóra el que el Partit Socialista sustenta ; però nosaltres ens trobem amb un estat de fet, amb unes possibilitats, i no podem fer, dintre d'aquestes possibilitats, més que apropar-nos en tot el que ens és possible a aquest ideal que nosaltres sentim i que he de suposar que senten també totes les restants Minories d'aquesta Cambra.

A més, l'actuació durant aquest temps, un any aproximadament, de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, ha permès formar-ne una experiència i, per tant, s'ha d'haver inclinat el senyor Conseller de Cultura a ampliar les seves facultats, més ben dit, a fer una aplicació d'aquelles que la Llei va convalidar.

Aquest Institut li donava dret a fer-ho sobre tot en l'art. 2.º, en el qual es diu :

« Art. 2.º L'Institut d'Acció Social, Universitària i Escolar de Catalunya, tindrà per missió de dirigir, organitzar i administrar l'obra d'ajut moral i material als estudiants, mitjançant les institucions laiques que li escauen, de nova creació o ja creades, com són : Residències, cooperatives, cantines i restaurants, assegurances, clíniques d'assistència mèdica, sanatoris, gestió de pensions, borses de treball i d'estudi i altres organismes i serveis socials d'informació i auxili. Col·laborarà també a l'obra de les associacions d'estudiants i d'altres institucions que sol·licitin el seu concurs. »

(*Entra l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura.*)

Es evident, també, que durant aquest temps s'han reorganitzat les residències d'estudiants. S'ha donat nou impuls a la residència, i s'ha tornat a emprendre la residència antiga d'estudiants. Per altra part, quan es va fer l'aplicació de la nova Llei o reorganització del Consell de Cultura, tenint en compte els preceptes de la Llei que el va crear, exactament com s'havia fet en l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, que ja existia, com tots sabem, des de poc temps de la República, en forma de Decret es va suprimir tot el que feia referència a pensions i sobretot a beques; i que, al mateix temps, en fer-se la divisió en ponències, en cinc ponències dintre del Consell de Cultura, es considerà que no podia assignar-se una d'elles especialment al regisme de beques i es va creure que aquesta funció havia de passar a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar. Per tant, aquest Decret o aquesta Llei o Projecte de Llei, no ha fet més que venir a donar major unitat, a concretar iniciatives, experiències que ja existien des d'una època gairebé immediata a la proclamació de la República.

Per altra part, existien i existeixen algunes beques que es paguen també amb el Pressupost de la Generalitat, respecte de les quals ja l'any passat es varen donar algunes disposicions concretes, i era precis unificar-les per tal d'evitar la possibilitat d'una dualitat de funcions.

A totes aquestes finalitats respon, doncs, aquest Projecte de Llei, que, com tots els senyors Diputats saben, va quedar damunt de la Mesa en la darrera sessió del període anterior del Parlament, o sigui en 13 de setembre propassat.

Aquest Projecte podríem dir que es doble. Una part fa referència a l'administració de beques i, per tant, ve a aplicar, a donar eficàcia o realitat a aquell article de la Llei creant l'Institut d'Acció Social, Universitària i Escolar: articles 1.º i 6.º, art. 7.º, paràgraf a i art. 8.º. En canvi, la resta del Projecte de Llei, sobretot els articles 7.º i 9.º fan referència al fet especial de la concessió o creació de beques universitàries.

Sense perjudici de què després en la discussió de l'articulat poguem insistir sobre el sentit que hi ha en la redacció de cada un d'aquests articles, sobretot amb les modificacions que han sofert dintre de la Comissió Permanent de Cultura, hem de fer notar que l'art. 1.º no fa més que rectificar aquell precepte a què abans ens hem referit. El segon, tenint en compte la part diríem econòmica, ordena la constitució d'un fons especial; el tercer centralitza a l'Institut totes les beques ja existents en altres centres d'ensenyament i reserva, però, en quant a les facultats, a tots els centres docents la facultat d'informar, la facultat de fer la proposta, reservant solament al Comitè d'Acció Social Universitària Escolar l'adjudicació d'aquestes beques.

En la tramitació, doncs, és salvada tota aquella independència que tenen els Centres d'ensenyament, als quals arriben beques procedents del pressupost de la Generalitat.

Tampoc no s'ha oblidat de fer constar en alguns dels articles la condició dels becaris. Des del

moment que existien aquests, era natural que hi haguessin condicions especials que poguessin, en casos d'incompliment, donar lloc a ésser suprimides o modificades, les beques. Es fixen dues condicions: Una, que jo en diria de caràcter positiu, i una altra que l'anomenaria de caràcter negatiu. Una de positiva, que vol dir que el becarí està obligat a complir exactament tots els deures que tenen els altres escolars universitaris; però no se'ls en imposa absolutament cap altre, de manera que s'evita el que hi hagi una situació de privilegi que obligui els becaris a complir deures que no tenen els altres escolars que no disfruten d'una beca.

Per això ha estat necessari que dintre de la simplicitat general del Decret i de la Llei creant l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, es fessin aquelles modificacions que permetessin un funcionament i una eficàcia més gran sobre l'adjudicació de les beques, procurant que aquestes recaiguessin a favor dels qui tenen una veritable aptitud i siguin els més necessitats. A això responen els arts. 6.º i 8.º, que són els darrers que fan referència a aquesta primera part del Projecte de Llei. Hi ha no solament un Comitè, sinó també una secretaria i designació de les facultats per a sancionar els becaris incomplidors segons l'art. 8.º que ve a regular les relacions entre els becaris, el Comitè i el Consell.

Una segona part del dictamen fa referència al fet de la creació de beques per a l'ensenyament superior, per als estudis superiors. Fa referència al nombre, a la quantia i a la finalitat de les beques. El nombre de cent beques, que podrà ésser superior durant els anys successius, si es té en compte que hi hauran noves aportacions i que els mateixos interessos permetran potser augmentar també aquest nombre. S'assigna també la quantitat de 2,000 pessetes per cada una d'aquestes beques i, per tant, es duplica la quantitat ordinàriament assignada a les beques anteriors, seguint un precedent de l'any passat referent a les beques de la Universitat, i que aquest any, a proposta meua, s'ha fet en el Pressupost actual de l'Ajuntament de Barcelona, perquè no hi ha dubte que les condicions econòmiques de la vida han variat i que una beca de 1,000 pessetes és insuficient perquè un escolar pugui seguir decorosament la seva vida universitària. I aquestes beques són destinades a estudis universitaris, a estudis superiors, als estudis de les cinc Facultats que actualment constitueixen la Universitat: Filosofia, Dret, Medicina, Farmàcia i Ciències, en les seves diferents seccions. Actualment, existeix ja un nombre de beques que procedeix ja de les antigues Diputacions que les adjudica la Universitat, que a la vegada han sofert la variació abans esmentada i que totes entraran, segons prescriu aquest article, en el règim general de l'administració de les beques per l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar.

Hem tingut bona cura de què tot el que fa referència a la limitació com a l'ampliació becària pugui ésser fet amb les màximes garanties. A més, ha estat necessari crear un Comitè mixt. Per més que en el Projecte de Llei i en el dictamen també es conserva i es parla d'aquesta es-

tracturació d'un Comitè mixt, en parlar de les beques universitàries ja es fa referència, en un dels seus articles, que aquest Comitè tindrà també la funció referent a les altres beques encara que no siguin les beques universitàries. Aquest Comitè mixt, mixt perquè s'ha donat en ell representació a tots els que constitueixen pròpiament organismes interessats i institucions de les quals depèn la major eficàcia d'un règim becarí, l'integren els vuit que el formen. Tres llocs als elements del Consell mateix de l'Institut d'Acció Social Universitària; dos per dret propi, que són el President delegat, que actua de President per delegació del Conseller de Cultura, el director, i, a més, un que lliurement dels seus membres escolliran el mateix Institut; dos universitaris, un representant lliurement elegit per la Universitat autònoma, un altre també d'aquests organismes que dintre de la Universitat està en relació amb tot el que afecta al règim de beques.

S'ha tingut en compte també, cosa molt interessant, perquè si l'haguéssim oblidat no hauríem respost a la ideologia del Partit, els representants de la cultura popular en el seu sentit més ampli, no en el sentit de vulgarització oficial, sinó, com es veu fent des de fa molts anys a Barcelona, per institucions obreres en les quals es donen cursos i conferències de caràcter superior o universitari. Aquestes dues entitats seran designades de comú acord per la Universitat autònoma i pel Consell de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, i aleshores elles, les que siguin, determinaran la persona que ha d'anar a formar part d'aquest Institut.

I per últim, no hem oblidat tampoc la representació tècnica i professional. Sabem que hi ha Col·legis, sabem que hi han Associacions de Professors o de persones que tenen un títol superior facultatiu adequat, els quals també designaran un representant que junt amb els altres constituïran el Comitè que haurà d'adjudicar les beques proposades pels diversos establiments d'ensenyament.

Per més que moltes d'aquestes coses obeeixen a coses pròpies d'un Reglament, hem considerat que les línies generals de la tramitació no es podien confiar a un Reglament que faria l'Institut, i per tal d'evitar que es convertís en un cercle tancat i que hom pogués privar el que hi entressin els aires del carrer i els anhels populars, hem considerat que havien de fixar-se les línies generals de tramitació, i aquestes línies generals de tramitació són les següents:

Feta la convocatòria, la qüestió de l'admissió dels que tinguin dret o no el tinguin, la resoldrà el Comitè de l'Institut d'Acció Social Universitària, i després ho passarà — quan es tracti de beques universitàries — al Patronat de la Universitat autònoma i aquest tornarà la llista amb una tria, fent les observacions que entengui oportunes respecte de la competència, respecte a les aptituds i respecte de la conducta acadèmica dels aspirants, i aleshores dintre del Comitè es farà la determinació dels que han d'ésser afavorits amb una beca en el curs acadèmic, i la proposta la farà el Consell de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar. Una sèrie de considera-

cions ja secundàries, que segurament la discussió donarà lloc a poguer-les aclarir, fan referència a les línies generals d'aquesta vida, diríem de relació dels estudiants becaris de la Universitat i també amb el Comitè i el Consell de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar.

Dintre d'aquests articles hi ha un petit paràgraf que pròpiament constitueix el que s'acostuma a dir, en termes jurídics i legals, un article de caràcter transitori. La Universitat, l'Institut d'Acció Social Universitària, tothom s'ha pogut donar compte que la supressió així radical de l'ensenyament lliure ha produït un cert disgust i ha constituït també motiu de discussió de l'organització actual autònoma de la Universitat de Barcelona; i aleshores, per tal de sortir, diríem, en defensa d'aquests interessos que podrien considerar-se lesionats — per bé que hem de considerar que aquesta Universitat no és pròpiament la continuació de la vella Universitat, sinó una Universitat totalment nova — s'ha tingut en compte o s'ha indicat que serien preferits com a becaris tots aquells alumnes de la Universitat de Barcelona, de les diferents facultats, que durant el curs dels 1932-1933, o sigui l'immediat anterior a l'aplicació del nou règim universitari a Barcelona, hagin cursat els estudis al mateix temps que treballaven també i que exercien una professió per tal d'atendre les seves necessitats o les necessitats de la seva família.

Tinc la plena convicció, senyors Diputats, que en les seves línies generals, en l'impuls diríem motor que ha impulsat el Conseller de Cultura a presentar aquest Projecte de Llei que nosaltres hem dictaminat, ha d'ésser la base comuna de discussió de tots els diferents sectors d'aquesta Cambra, tot allò que representi una ajuda, potser per algú la solució definitiva, segurament per una majoria només un principi de resolució d'aquest problema irritant de la diferència de classes, per tal de fruir tothom dels beneficis de la cultura; jo crec que aquest ha d'ésser el punt de vista comú de la discussió. En tot l'altre, aquesta Comissió — crec que interpretant el pensament del Conseller de Cultura — està disposada a admetre totes aquelles modificacions que, sense alterar essencialment les línies generals del Projecte, puguin modificar-lo en el sentit de fer-lo més assequible i més eficaç precisament per a aquesta finalitat per a la qual ha estat presentat al Parlament de Catalunya. (*Molt bé!*, en la Majoria.)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats: Encara que acollint-me reglamentàriament a la fórmula de consumir un torn en contra del Projecte, en realitat no vull entrar ara en el que és el fons del mateix i vull aprofitar aquest torn per a fer dues coses que són prèvies en entrar al fons de l'assumpte: una, una protesta, el més formal i el més enèrgica, per quelcom que ha esdevingut i que exposaré a la consideració de la Cambra, i una altra, plantejant una qüestió prèvia.

La protesta és pel fet següent: Es posa avui per primera vegada a la discussió de la Cambra,

té avui per primera vegada estat parlamentari, aquest Projecte, l'art. 1.er del qual diu: «L'administració de les beques de la Generalitat correspon a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya...» Hem de discutir sobre això, hem d'aprovar això, i podem, per tant, rebutjar-ho; hem d'admetre que la Cambra podria rebutjar-ho. Doncs, circula ja per Catalunya un fascicle, publicat per l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, titulat «Les Residències d'Estudiants», que ens ha estat tramès a nosaltres, als Diputats, en el qual es diu «L'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya administra i concedeix les beques per a estudiants, creades per la Generalitat». De manera, que ja es dona aquí per fet el que encara nosaltres hem d'aprovar, es dona aquí ja per prejutjat el que encara el Parlament, amb la seva plena sobirania, ha de dir si concedeix o no concedeix. Jo no m'explico això per altra causa, sinó per aquella facilitat en què durant tot aquest temps que nosaltres hem estat absents de la Cambra, sortien d'aquí els Projectes de Llei; jo no ho puc explicar per altra causa, sinó perquè s'ha dit: «Es tant segur que el Parlament aprovarà aquest Projecte, que ja podem anunciar això com una cosa que existeix». Jo, per això, com deia abans, he de formular la més enèrgica protesta, tornant pels furs del Parlament, Parlament que no pot deliberar sota la coacció d'un imprès sortit d'aquest mateix organisme al qual avui volem donar unes atribucions i que ja s'atribueix aquestes atribucions, dient que les té i dient ja a tot el poble de Catalunya, en forma d'un prospecte-anunci, dient que realitza aquestes funcions que encara hem de concedir i que encara està a la nostra mà el concedir-la o no concedir-la.

Amb aquesta protesta, he de plantejar una qüestió prèvia, en la qual no vull que vegin els senyors Diputats ni el senyor Conseller cap propòsit dilatori ni obstruccionista, sinó purament i simplement un desig d'un estricte compliment de la Llei. En aquest Projecte que se'ns ha presentat, en realitat, com acaba d'exposar molt bé el senyor President de la Comissió de Cultura, en realitat s'hi involucren dues coses: una, que és l'assenyalar la funció que es tracta d'atribuir a l'Institut aquest, d'administració de les beques de la Generalitat, i una altra, que està continguda en el seu article novè, que és aquell en el qual es concedeix un suplement de crèdit a un capítol de Pressupost per a poder atendre a aquestes beques. Aquest Projecte, per raó de contenir aquestes dues coses, jo crec hauria estat indispensable que hagués estat presentat al Parlament amb la signatura dels Consellers, el de Cultura i el de Finances.

Els Srs. CONSELLERS de Cultura i de Finances: Ja ho va ésser!

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Aquest Projecte havia d'haver passat a la Comissió de Finances i hem de discutir nosaltres, no a base d'un dictamen només de la Comissió de Cultura, sinó que hem de discutir sobre la base d'un dictamen de la Comissió de Cultura i d'un dictamen de la Comissió de Finances; perquè hi ha un article, que és el novè, que és el darrer, que cau plenament dintre de la competència de la Comissió de Finances,

i sense que aquesta ens doni el seu dictamen, crec jo que no podem discutir aquest Projecte. Per altra part, en aquest article novè, es diu: «Per tal que l'Institut compti immediatament amb els mitjans suficients per a complir durant el present semestre les noves obligacions que li són determinades pel que disposa l'article sisè de la present Llei, és autoritzat, al Pressupost de despeses vigent, un suplement de crèdit al Cap. VI — Departament de Cultura — article II. «Atencions generals», partida 835, Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya, d'import 70,000 pessetes, les quals es cobriran de conformitat amb el que disposa l'article 41 de la vigent Llei de Comptabilitat». Llei de Comptabilitat que evidentment està en vigor a Catalunya, com es ve a reconèixer amb aquest dictamen i com ningú pot negar. I què diu aquest article 41 de la Llei de Comptabilitat? «Quan ocorreixi la necessitat de fer alguna despesa per a la qual no hi hagi crèdit legislatiu o sigui insuficient el figurat en el Pressupost general de l'any, el Govern presentarà al Congrés dels Diputats un Projecte de Llei demanant, en el primer cas, un crèdit extraordinari i, en el segon, un suplement de crèdit, acompanyant a dits projectes les memòries redactades o els expedients originals instruïts amb tal objecte en els departaments o centres respectius, amb informes de la intervenció general de l'Administració de l'Estat i del Consell d'Estat en ple, sobre la necessitat i urgència de la concessió». «Els suplementes de crèdit i crèdits extraordinaris es cobriran: Primer, amb l'excés que ofereixen els ingressos que s'obtinguin durant l'any sobre les despeses que es satisfacin en el mateix; Segon, amb els recursos extraordinaris que per les Lleis de concessió es determinen; Tercer, amb el Deute flotant del Tresor». Trobo a manca jo, per a complir amb el precepte estricte de la Llei de Comptabilitat l'informe de l'Interventor de la Generalitat — ja no parlo del Consell d'Estat perquè aquest organisme no el tenim a Catalunya ni cap que pugui equiparar-s'hi o sigui similar al mateix — però l'informe de l'Interventor de la Generalitat crec jo que és indispensable, i aquest informe ha de basar-se principalment en el que diu el primer paràgraf d'aquest article, perquè aquest article ens diu que no n'hi ha prou en dir «es concedeix un suplement de crèdit de tal capítol», sinó que s'ha de dir amb quin ingrés cal nodrir la concessió, perquè els ingressos són de tres menes: excés de recaptació, recursos extraordinaris que es creïn en aquell moment i deute flotant del Tresor. L'Interventor, per tant, és qui ens ha de dir si pot realment comptar-se amb algun d'aquests ingressos. Jo ja suposo — però això s'havia de dir —, jo ja suposo que no es tracta de cobrir aquest crèdit extraordinari, o millor dit aquest suplement de crèdit, que no es tracta de cobrir ni amb recursos extraordinaris, perquè no es parla de crear-los, ni menys amb deute flotant; per tant, estem en el primer cas, que aquest suplement de crèdit s'ha de cobrir amb l'excés que ofereixen els ingressos que s'hagin obtingut aquest any sobre les despeses que es faran en el mateix. Però això ens ho ha de dir l'Interventor; això,

segons preceptua aquest article de la Llei de Contabilitat, és un informe de l'Interventor, i amb aquest informe de l'Interventor que conjuntament amb la Comissió de Cultura o per separat de la Comissió de Cultura ens dongui la Comissió de Finances, o la de Pressupostos, que tal vegada aquesta és la més indicada del Parlament, aleshores crec jo que podrem entrar en la discussió d'aquest Projecte, i sense aquests dos requisits previs, crec jo que no hi podem entrar-hi.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HUNTER: Breus paraules, perquè han estat breus també les que ha dirigit a aquesta Comissió, consumint un torn en contra de la totalitat, el senyor Vallès i Pujals. Com compren el senyor Vallès i Pujals, el fet de què hagi circulat un fullet donant per feta una cosa que era més o menys probable que aprovés el Parlament, no crec que afecti en res a totes les línies generals del projecte i els arguments que he emprat per tal de portar a la convicció de la Cambra la necessitat d'aprovar en els mateixos termes aquest projecte de Llei. A més, en aquest sentit el Parlament ha tingut una màxima escrupolositat, cosa que segurament ignora el senyor Vallès i Pujals, perquè la seva Minoria estava absent de la Cambra, i és que havent-se presentat, i havent-se pogut, dintre de la Llei, aprovar aquest dictamen en els dies primers del mes de setembre, quan va ésser oberta la Cambra, jo vaig considerar que donada la seva importància era precis que es fés un estudi detallat del projecte i s'hi posessin totes les modificacions necessàries, malgrat la urgència que el senyor Vallès i Pujals reconeixen que tractant-se de beques universitàries, i ignorant-se en aquell temps quan començaria el curs universitari, quan es va obrir aleshores el Parlament podia ésser dictaminat, discutit i aprovat al dia següent i malgrat exposar-nos a aquest trastorn, varem considerar que s'havia de sotmetre a l'estudi del Parlament precisament en una època en què no estava encara, almenys no estava en nosaltres, la possibilitat de preveure que la Minoria de Lliga Catalana es reintegrés al Parlament de Catalunya.

Aquesta administració de les beques i el determinar sobre l'adjudicació, podia haver-la fet perfectament el senyor Conseller de Cultura, i haver fet com l'altre any que es varen concedir les beques universitàries per la Generalitat de Catalunya augmentant la seva quantia i fins facultant la Universitat perquè pogués augmentar la quantitat de beques d'origen particular de la Universitat, establint ja unes certes normes, de manera, que si ho havia pogut fer llavors, no hi havia cap inconvenient que no ho hagués pogut fer ara. Però això no implica que aquest avenç que hagi pogut fer el mateix Institut d'Acció Social Universitària, pogués fer creure que s'estava d'acord i com que no hi havia la Lliga Catalana, podia ésser aprovat amb els mateixos termes que el projecte de Llei.

Respecte al segon punt, encara que no és incumbència meua, aquesta Comissió no veu cap dificultat en què es desglosi la part de l'art. 9.º, que és de Finances, de la part que és propiament de Cultura.

De totes maneres, el senyor Vallès i Pujals m'ha

atribuït coses que no he dit, i és quan diu: «El President de la Comissió de Cultura ens ha dit que hi havia dues coses independents». Les coses independents que he dit, són d'una part la concessió de cent beques universitàries, i d'altra part l'organització de la manera d'adjudicar-se les beques, siguin universitàries.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: N'hi ha tres de coses.

El Sr. SERRA I HUNTER: Aquesta tercera.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: El crèdit, els diners per a pagar-les.

El Sr. SERRA I HUNTER: Permeti el senyor Vallès i Pujals, des del moment que ve signat pels dos Consellers, el que acaba de dir el senyor Vallès i Pujals és una cosa banal...

El Sr. VALLÈS I PUJALS: I la Comissió?

El Sr. SERRA I HUNTER: La Comissió també se'n va donar compte, per això no té inconvenient en fer aquesta separació.

El Sr. PRESIDENT: Així pot passar la part de dictamen que fa referència a Finances a la Comissió corresponent.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Amb l'afegiment de la petició que he fet, que vingui un informe de l'Interventor de la Generalitat.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Demano que hi passi amb caràcter d'urgència.

El Sr. PRESIDENT: Naturalment, avui mateix passarà a la Comissió de Finances. Segueix la discussió de totalitat en allò que fa referència als altres extrems. Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Senyors Diputats: És un moment una mica complex pel Diputat que té l'honor de dirigir-vos la paraula, l'haver de fer un conjunt d'observacions, un conjunt de crítiques, d'aquest Projecte, amb la intenció d'anar una mica a fons, àdhuc arribar a la conclusió que caldria retirar-lo per estudiar-lo més detingudament, perquè totes les meves argumentacions es basen en dos principis que han pres seient, per dir-ho així, en la consciència d'aquesta Cambra. Aquests dos principis, són: l'autonomia universitària, respecte de la qual jo he insistit, de vegades d'una manera potser impertinent, però que sempre la meua impertinència m'ha valgut una resposta satisfactòria, per part del volgut amic el Conseller de Cultura, de què aquests principis no havien d'experimentar cap minva ni falta d'integritat, i per altre part, el principi, en el qual tots estem conformes em sembla que en una de les meves primeres intervencions que episòdicament vaig sustentar en aquesta Cambra, i que després ha estat recollida per una pila de Diputats, entre ells per un membre de la Unió Socialista de Catalunya, hi feia referència — el principi que en podríem dir becarí, l'aspiració de què les classes desvalgudes, que els alumnes mancats de mitjans, poguessin arribar normalment, mitjançant el viaducte de la beca, a la consecució dels llocs acadèmics, a la realització d'aquelles carreres acadèmiques en les mateixes condicions que les realitzen els alumnes de cases adinerades o de cases benestants. Però la veritat és, senyors Diputats, que la combinació honesta, estricta, autèntica, d'aquests dos principis, que han donat per resultat el que la Universi-

tat de Barcelona, la vella Universitat de Barcelona, sense la qual no es podria parlar mai d'Universitat autònoma, ha donat per resultat, dic, la confluència d'aquests dos principis, gràcies a l'esforç nascut en el sí de la Universitat vella, però gràcies a la col·laboració de la Mancomunitat primer i després de la Generalitat de Catalunya, s'hagi pogut fer un règim becari més consuetudinari que imposat per normes *a priori* o doctrinals, i jo, aquesta tarda, malgrat els terratrèmols... (*L'orador fa al·lusió a la tempesta que se sent des del Saló de Sessions. Rialles en tota la Cambra.*)

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Terratrèmols, no. Un tro, un petit tro. (*Més rialles.*)

El Sr. CARRERES I ARTAU: El terratrèmol vindrà després. Malgrat la fúria dels elements — suposo que la paraula és més plaent —. Jo vinc, dic, en aquest moment a defensar, no solament els furs de l'autonomia universitària, sinó aquesta creació becària, aquest règim becari de la Universitat de Barcelona, en el qual des dels primers moments han col·laborat el President de la Mancomunitat, primer, i després, el President de la Generalitat de Catalunya.

Exposar com ha vingut aquest règim becari, les constants rectificacions que hem hagut de fer, les adquisicions que hem anat fent de fundacions que són tants altres préstecs o realitzacions, més ben dit, de la confiança pública, tot això sempre sota l'alt patronatge i col·laboració de la Mancomunitat i de la Generalitat, crec que, juntament amb un estudi paral·lel o de contrastos d'algunes disposicions inadmissibles d'aquest Projecte, serà, en la meua manera de veure, el mètode crític, per dir-ho així, que em portarà als resultats que jo vull, que no per desagradables m'ha de mancar valor per a sostenir-ho.

En l'any 1916, i davant de l'estat completament de manca de protecció en què es trobava la gent escolar, un grup d'entusiastes alumnes va fer seu un document, un document de caràcter universitari, del qual jo tinc un exemplar aquí, on es donaven les línies germinals d'una fundació becària, al mateix temps que es lligava tot el desenrotllament d'aquest règim becari amb el projecte mateix de l'autonomia universitària. Permeteu-me, senyors Diputats, que avaluï aquest doble concepte amb la lectura de dos paràgrafs d'aquest folletet, que, com tots els fulminants és curt en extensió, però fort en contingut. Diu el folletet, que va circular una Junta Escolar de Beques i de la qual en va tenir tot el règim becari posterior:

«Hi ha una injustícia irritant que els partits radicals, més atents a programes verbalistes que a motius positius, no han sabut vindicar. L'ensenyança universitària és avui un privilegi dels rics i de lloc. Sols el fill de família acabada o de menestrals residents en el lloc de la Universitat, poden acudir als estudis de Facultat, mentre per altra part veiem malaguanyades, per manca de mitjans econòmics, vocacions d'alumnes humils, naturals de les comarques llunyanes.»

Heus ací consagrat el principi que podríem dir becari, la necessitat de donar mitjans suficients a l'alumne desvalgut perquè pugui posar-se al nivell acadèmic dels alumnes de famílies econòmicament ben constituïdes. Però això que

per sí és molt interessant, ho és més quan se sap veure la transcendència de la institució becària amb relació a l'esdevenidor de la Universitat mateixa. Jo no ho sabria dir més bé que ho diu el darrer paràgraf d'aquest folletet: «Direm, per acabar, que a la instauració de les beques hi va lligat, en gran part, el nostre esdevenidor universitari. Un bon sistema de beques faria que els estudiants arrelessin materialment i espiritualment a la Universitat, i seria el primer pas per a la formació d'una vida escolar, sense la qual no hi ha obra universitària possible. El procés d'instauració de les beques portaria aparellat, per necessitat ineludible dels fets, l'afirmació de la personalitat econòmica, jurídica i científica de la Universitat de Barcelona. Jo m'imagino llunyanament un escolar que per la via econòmica de la beca assoleix, després del seu pas per la Universitat, el cim de la ciència, del bufet o de la clínica. L'agraïment d'aquest home es traduirà, no ja en la creació de beques que estaran establertes, sinó en la dotació d'un laboratori o d'un institut científic, subsanant tal vegada deficiències involuntàries que aquell hagués advertit durant la carrera. I quant sigui arribat aquest dia, i es repeteixi el cas, la Universitat dels nostres amors estarà molt prop de la plenitud i de la seva definició essencial. Serà ja un esperit científic organitzat que intervindrà eficaçment en els destins de la Pàtria i en els afers espirituals del món.»

Aquest és el pensament universitari que va lligat a la institució becària. I aquest folletet — per alguna cosa l'he qualificat de fulminant — va produir immediatament els seus efectes. Al cap de quinze o vint dies comptats, venia la primera fundació becària de caràcter universitari. Era la Diputació de Tarragona que accedia a fundar una beca; seguia després, si no recordo malament, la de Girona, i varen seguir després la de Barcelona i la de Lleida. Ve la fundació del doctor Pere Esquedo, amb tot un sistema de beques, i per aquest camí, amb interrupcions, però sense que mai manqués l'esperit de continuïtat, s'han anat fundant una sèrie de beques universitàries, fins les darreres, que són tres beques que ha fundat la Caixa d'Estalvis de Sabadell com a homenatge a la Universitat Autònoma, i la que ha fundat la muller del difunt doctor Joan Valldaura, la ressenya de la qual haureu vist en tots els diaris, i la que acaba de fundar l'Ajuntament de Manlleu, sobre la qual, un d'aquests dies, el Diputat que té l'honor de dirigir-vos la paraula ha tingut també l'honor de presidir el Tribunal que l'adjudicà. Com veieu, hi ha tota una solució de continuïtat, i la Universitat en aquest punt ha introduït hàbits de donació, hàbits de col·laboració per part dels fundadors respecte de la mateixa Universitat que havia d'encarregar-se de les beques, i ja veurem en la forma que ho fa.

Però, senyors, immediatament que el cap d'un mes — permeteu-me que jo m'hi sumi i en parli una mica — no en primera persona, però sí en plural, perquè considero que un dels honors més grans de la meua vida, un dels consols més espirituals que jo he disfrutat en aquesta vida, és el

d'haver contribuït a aquesta obra benèfica i humanitària de les beques — dic que immediatament d'haver fet explosió la funció — que sempre és millor que s'anticipi la funció a l'òrgan — hi hagué necessitat de crear un poder, una junta directora, i immediatament es fundà una Junta provisional amb els degans i amb els Secretaris de les facultats. Aquesta Junta fou confirmada pel claustre, i, naturalment, en una època d'Universitat burocràtica en la que no es podia donar un pas que el Govern no n'estigués assabentat i no hi intervingués, va haver d'afrontar-se el problema de què l'Estat ens respectés aquesta explosió del cos social. I aleshores vingué una R. O. confirmant la Junta de beques, amb uns additaments molt interessants. Els additaments eren que en representació dels fundadors particulars hi haguessin dos patrons, i, a més, hi haguessin els degans; és a dir, les autoritats acadèmiques.

I ara bé el moment interessant, respecte del qual voldria cridar-vos l'atenció. Va venir el que s'havia de determinar qui havia d'ésser el fundador d'aquestes institucions particulars, i aleshores es va acordar per unanimitat que ho fos el president de la Mancomunitat de Catalunya, i jo recordo amb altra emoció universitària i patriòtica a la vegada, que, en representació del senyor Prat de la Riba, vingué el nostre, crec que únicament venerat i estimat company, ja traspasat, senyor Bofill i Mates, íntim amic del rector d'aleshores que era el Doctor Carulla; va venir, dic, a fer acte de presència i a assumir aquesta alta representació i col·laboració a la Universitat. Des d'aleshores la Mancomunitat i la Generalitat no s'han separat més d'aquesta obra de beneficència científica o acadèmica de caràcter universitari.

Punts de vista del règim becarí universitari? Caldrà que els assenyaïem, per a marcar precisament el contrast amb el que jo considero falles d'aquest projecte, falles que es resumeixen en una sola paraula, que és un desconeixement complert de la vida universitària i del que és la tutela i el règim becarí.

Va venir, dic, l'organització general del règim becarí. Tenia ja un poder directiu d'aquesta organització. Nosaltres vàrem ésser sumament respectuosos amb la realitat i, com ja he dit abans, vàrem prendre més aviat una actitud consuetudinària. Per això nosaltres hem respectat sempre una gran llibertat per part dels iniciadors o fundadors de beques; hem admès totes les condicions amb tal que cap d'elles atemptés els bons costums, la licitud i els fins acadèmics.

Per això aquest cartell de beques universitàries, (*El mostra.*) que és la millor executòria de la Universitat, i que amb permís del senyor Rector de la Universitat, juntament amb altres documents de què faig esment, he pogut treure a lluir en aquesta sessió, entenc que caldrà que els senyors Diputats tinguin un exemplar d'aquest document, i amb el permís de la Presidència es farà passar als senyors Diputats. Aquí hi ha tota l'executòria, l'història de beques de la Universitat. Si ho examineu hi trobareu una gran varietat, la varietat que dóna el desig mateix dels fundadors, traduït en forma, no legal, sinó en forma més

aviat acadèmica, consagrada per aquesta Junta de Beques a la qual una de les primeres precaucions que s'adoptaren és que hi figuressin a més dels fundadors marcats per la R. O. constitutiva o consagrada de la Junta, tots els fundadors de beques d'una manera que podríem anomenar ampliativa. Quina manera millor d'assegurar el règim becarí, que el que funda una beca passi a formar part de la Junta de Beques? Ell notarà si la cosa funciona bé. Si no funciona bé, a ell es deu, a la seva negligència, a la seva manca d'observació, a falles, a allò que sigui. De manera que aquest és un altre principi d'organització. L'eixamplament de la Junta de Beques integrada per tots els fundadors.

Tenim, per tant, aquests dos principis: Respecte a la iniciativa privada, a la llibertat dels fundadors; ampliació de la jurisdicció de l'àmbit, de la constitució numèrica de la Junta de Beques. Però hi ha un altre principi molt interessant, molt interessant, que és absolutament desconegut, i aquí està el secret, potser, de tota la direcció d'aquest Projecte; és absolutament desconegut en el text el dictamen que estem discutint, que és la separació de funcions entre el que podríem anomenar l'entitat que ha de proveir la beca i l'entitat que ha de tenir cura de la tutela dels becaris. Això és molt essencial en tot règim becarí. El que no s'ha passat quinze o vint anys, i no ha posat cabells blancs amb el tracte de becaris, i no posa en aquestes coses aquella intel·ligència, per dir-ho així, que només dóna l'amor, que no la dóna l'interès, ni la curiositat, sinó només l'amor, no pot saber la importància que té la separació d'aquestes dues funcions.

La Junta de Beques de la Universitat de Barcelona pot haver tingut alguna que altra equivocació — quin organisme humà no en té? —, però avui jo crec que és una de les entitats més prestigioses que hi ha dintre de la Universitat, no autònoma, de la Universitat tradicional; jo tinc la teoria que la Universitat autònoma és, o ha d'ésser — si no ho és ho hauria d'ésser —, la successora de la Universitat tradicional, de la bona Universitat tradicional, que no s'ha de confondre amb la Universitat burocràtica. La Junta de Beques no pot fracassar, perquè s'ha reservat dues funcions que no la poden fer fracassar: són la funció administrativa, la funció econòmica, la part de rendes de les fundacions o de percepció de les pensions que envien les Diputacions, tota aquesta part que podríem anomenar econòmicoburocràtica, i la funció de tutela, que és la funció de formació del becarí.

Ah!, però hi ha una part molt delicada; que el Projecte que estem comentant ara, més ben dit, impugnant, perquè impugnació és el que estic fent, està fent amb un barroquisme, no vull dir volgut, però que és fill de coses que no es poden dir, que no es poden confessar.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Digui-ho tot, digui-ho tot.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Sí, senyor Gassol, ja en parlarem i ho direm tot. La V. S. no m'ha de trencar la línia metòdica. (*Rialles.*)

El Sr. CONSELLER de Cultura: No, no; perdoni.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Jo respecto la línia estètica de la V. S., però la V. S. no m'ha de trencar la línia metòdica. (*Més rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: Segueixi, senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Per què la Junta de Beques de la Universitat ha establert aquest punt de vista fonamental de no assumir la part tècnica de l'adjudicació de la beca, amb un absolut respecte a les Facultats? Qui millor pot fer l'adjudicació de les beques? Les Facultats, a cada Facultat saben els alumnes que tenen, saben els mèrits que tenen, saben àdhuc els antecedents acadèmics, però si no ho saben tenen un mitjà que aquí no he vist consagrat, que és l'exercici complementari. Ah!, no n'hi ha prou de fer llista de becaris, no n'hi ha prou de demanar antecedents. Ja sabem el que en resultarà. Se'n va assabentant el senyor Gassol, ara?

El Sr. CONSELLER de Cultura: Sí, sí, ho vaig seguint molt bé.

El Sr. CARRERES I ARTAU: L'interessant és que davant d'una sèrie de xicots que presenten una sèrie de mèrits de paper, que si fa o no fa tots valen igual, que la Facultat, en cas de dubte pugui dir: «Vinga l'exercici complementari», i que la Facultat, que és la tècnica, pugui apreciar aleshores la capacitat. Això no es fa constar en el Projecte; no s'hi fa constar i s'hi hauria de fer constar. S'hauria de fer sempre, però ara s'ha de fer més, donades aquestes noves condicions de la vida universitària. *Su Señoría...*

El Sr. BATTESTINI: *Su Señoría*. És la Vostre Senyoria!

El Sr. CARRERES I ARTAU: Com que el senyor Gassol va sovint a Madrid, em penso que de vegades li dirigeixo la paraula.

El Sr. CONSELLER de Cultura: No hi vaig a trair res, ho entèn? (*Rumors d'aprovació.*) Jo no hi vaig a trair res, a Madrid!

El Sr. CARRERES I ARTAU: Ho entenc perfectament. No hi ha ànim de molestar, sinó de contestar una interrupció amb l'evident propòsit de què no se m'interrompi.

Jo deia que sempre és necessari que hi hagi una verificació exacta dels mèrits; en una paraula, no patrocinem el que en podríem dir nomenament directe, maldament passi per deu o dotze alambics, però en el fons, en el Projecte, no hi ha més que nomenament directe. Si volem que vagin a les beques o al règim becarí aquells estudiants que en siguin mereixedors, ha de venir la prova complementària, però en el règim actual universitari encara més, perquè actualment hi han tres cursos, almenys dos en què els alumnes entren a la Universitat i no s'examinen; només se'ls dona l'escolaritat. Al cap d'un any, si hi han assistit, amb prohibició de preguntar-los — notint-t'ho bé els senyors Diputats —, al cap d'un any se'ls posa l'escolaritat. Ve el segon any i es torna a repetir, i fins el tercer any, per punts generals i segons les carreres i les Facultats, fins el tercer any no ve un examen de conjunt, i aleshores, de l'examen de conjunt pot quedar el record, en les notes privades dels professors, però no queda oficialment perquè només hi ha la qualificació d'admes o no ad-

mès. ¿Pregunto jo si no és una falla essencial del Projecte, que no hi hagi aquesta valoració efectiva de mèrits? Aquesta és la que podríem anomenar força principal de la Junta de Beques. Aquest respecte absolut que té a la via tècnico-universitària, i per això, dictamen que ve proposat per la Facultat, és dictamen aprovat per la Junta de Beques; aquesta només té una certa jurisdicció si, per exemple, es notés que malgrat la proposta feta a favor d'un becarí, aquest deixés de complir, que per això ve un règim tutelar, o bé vinguessin a millor fortuna o es descobrís que no havien donat les dades veritables sobre la seva posició econòmica.

Hi ha també en el Projecte un punt d'una gravetat extraordinària, i que, encara que aquí s'ha volgut justificar, no hi ha manera de justificar-lo. Em refereixo a la situació de privilegi, però de privilegi infonamentat, de privilegi que gairebé pot ésser irritant, a favor dels alumnes lliures que hagin cursat durant el passat curs, si no estic equivocant. Què vol dir això d'alumnes lliures, en aquest cas? ¿Que no hi poden haver alumnes oficials — jo en conec i sé qui els ha socorregut — que han hagut de fer la carrera oficialment gairebé sense poder menjar? Per què s'han d'excloure aquests alumnes, doncs? Però, senyors Diputats, les VV. SS. potser no saben una cosa molt interessant d'aquests alumnes lliures. Què ha passat amb aquests alumnes lliures? ¡Ah! Aquests alumnes lliures als quals jo defenso, però s'ha de reconèixer que amb aquests alumnes lliures s'està fent una plataforma i convé dir algunes coses, perquè els senyors Diputats les sàpiguin, respecte aquests alumnes lliures. Alguns crec que s'han passat la vida tancats en tallers i no han pogut anar a estudiar; i aquests alumnes lliures — jo he vist cartes — el Patronat Universitari els ha pagat les despeses per anar a desembocar, per dir-ho així, a les altres Universitats espanyoles, amb un viaducte de tres duros diaris durant el temps que estiguessin a aquestes universitats examinant-se, més les despeses de viatge. Jo he vist cartes en aquest sentit. ¿I per què se'ls ha d'afavorir a aquests alumnes lliures que amb aquestes condicions de privilegi van a les demés universitats espanyoles? Aquests casos, jo no sé com qualificar-los. Qualifiqueu-los vosaltres, tenint en compte que això s'ha fet amb diners de la Generalitat. I si la V. S., senyor Conseller, no ho sabia, ara ho sap, i veurà per què parlo amb certs termes. ¿Quins motius hi ha per a fer una excepció de privilegi a favor d'aquests alumnes lliures? ¿Per què inclús en aquest cas ha passat allò dels pobres? ¿Per què hi han pobres a Barcelona? ¿hi ha pobres a Barcelona perquè es fa caritat o bé perquè es fa caritat a Barcelona és perquè hi ha pobres? Jo demano a la Cambra que reflexioni sobre aquestes paraules, i que no vegi en la meua actitud d'avui propòsit de molestar a ningú, perquè declaro que si algú s'ha molestat jo no he tingut ànim de molestar-lo, i que únicament el que em proposo és aconseguir una eficàcia universitària i res més, fins al punt que estic parlant com a universitari i no com a Diputat, i perdonin-me els meus amics de la Minoria de Lliga Catalana.

Jo convido a la Cambra a què reflexioni sobre

aquestes irregularitats, sobre aquestes anomalies que representa el fet de què un Patronat amb diners nostres, sense control, sense que hagi de donar compte a ningú, pugui fer això amb aquests alumnes lliures, que a la manera d'obers parats s'estan organitzant, i consti que no els nego el dret a organitzar-se, i, que a més, encara anem a fer un projecte d'organització de beques, i ens trobem en què es dóna una situació de privilegi a aquells alumnes...

El Sr. ARMENDARES : Els hem de fusellar.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Però, senyors, jo noto una certa continuïtat en l'actitud de la Generalitat fins un Decret del 3 de març de l'any passat. Fins aquesta data del 3 de març de l'any passat, la Universitat ha tingut al seu costat la Generalitat, l'ha tingut de col·laboradora i les beques que s'havien concedit, no solament s'han conservat, sinó que s'ha anat a crear-ne d'altres i tot s'ha fet en uns termes d'absolut respecte a l'autonomia universitària. Aquest Decret estableix una sèrie de condicions de beques, per una quantitat destinada a beques bastant important, i estableix normes per la distribució d'aquesta quantitat. Ara bé, a tots els centres docents se'ls posa l'obligació de què facin l'informe respecte als becaris, que proposi, però la Generalitat es reserva la facultat amb una excepció a favor de la Universitat, dient-se que els nomenaments seran fets sempre per la Generalitat de Catalunya a proposta de les escoles respectives i de conformitat amb la Ponència de Beques i del Consell de Cultura. Per excepció, la Universitat de Barcelona donarà compte de la concessió de les quantitats destinades a beques i del nom de les persones a les quals siguin adjudicades. Es el menys que pot fer la Universitat : tenir autonomia i donar compte a l'entitat benefactora de la Generalitat.

¿Per què essent el President de la Generalitat membre de la Junta de Beques, i, per tant, corrector, per dir-ho així, o codirector del règim becarí de la Universitat, per què la Generalitat dóna mal exemple, quan la Caixa d'Estalvis de Sabadell funda tres beques en homenatge a la Universitat autònoma, tres beques per a obrers, per a fills d'obers manuals, per què ha de donar la Generalitat el mal exemple de retirar la confiança a la Universitat? Perquè la Generalitat, no es troba en el cas del Col·legi d'Advocats...

El Sr. CONSELLER de Cultura : És una interpretació de la V. S., això de retirar la confiança.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Molt bé, senyor Conseller ; ja en parlarem i li replicaré. Dèiem que no ens trobem en el cas del Col·legi d'Advocats, que té tres o quatre beques. El Col·legi d'Advocats té un gran respecte a la Universitat. Però, senyors, ve la Generalitat i fins el 3 de març de l'any passat segueix un camí ascendent. Què ha passat després del 3 de març? No ha pogut passar més que la concessió de l'autonomia universitària. Qui l'ha atorgat? La Generalitat i el Govern de la República. I en virtut d'un Decret publicat al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya* s'ha aprovat l'Estatut de la Universitat, que no ho ha fet la Universitat, sinó el Patronat, sigui el que sigui, però

la Generalitat ho ha aprovat, i en ts dels articles, en el 72, es consagra a favor de la Universitat la competència en matèria de beques. Per què li retira la confiança la Generalitat? No ho sabem.

El Sr. CONSELLER de Cultura : No se li retira la confiança, ho torno a dir.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Ja ho veurem. Això és una interpretació meua que crec que comparteixen molts senyors Diputats.

El Sr. FRONJOSA : No pas nosaltres, senyor Carreres.

El Sr. PRESIDENT : Ja s'aniran manifestant les diferents opinions, respecte a la matèria en debat, senyor Fronjosà.

El Sr. CARRERES I ARTAU : I encara que sigui fent l'observació que havia d'haver fet abans, que considero de molta importància respecte a la desorganització del fons d'aquest Projecte, encara que ara anava a acabar, permeteu-me que no passi per alt una observació que és de molta importància i que s'ha agreujat amb una realitat vivent de fa pocs dies : Cent beques, senyors, és a dir, 200,000 pessetes ; però cent beques així, com qui engega una canonada, senyors, hi ha vegades que no es pot demanar tot el que es desitja. Jo ho dic sincerament...

El Sr. FONTBERNAT : Si troba que n'hi ha massa, és evident.

El Sr. CARRERES I ARTAU : (*Dirigint-se al senyor Fontbernà.*) La V. S. no sap el que vull dir, perquè la V. S. no hi ha pensat mai amb aquestes coses, ni té ganes de pensar-hi. (*Rumors.*)

El Sr. PRESIDENT : Ordre, senyors Diputats.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Jo dic, senyors Diputats, que trobar-se amb la perspectiva fulminant de cent beques, és un veritable problema per a organitzar-lo, perquè no es poden donar bé...

El Sr. CONSELLER de Cultura : El mateix que mil. Tant de bo poguéssim donar-les!

El Sr. CARRERES I ARTAU : Jo hauria preferit que s'haguessin anat donant gradualment i hauria preferit la realització d'un pensament que l'he après d'aquesta realitat vivent que la Junta de Beques de la Universitat de Barcelona ha anat consagrant, que ha tingut la Caixa d'Estalvis de Sabadell i que té per objecte l'elevació de la gent modesta en el pla de seguir una carrera. La Caixa d'Estalvis de Sabadell ha creat un tipus de beca que resulta una aspiració que des de fa més de divuit anys no s'havia resolt. El problema és el següent — i us invito a la reflexió d'aquest punt, pregant-vos que penseu amb la sinceritat que em guia en aquests moments —: Ens trobàvem amb gent que fundava beques, però per estudiants que havien de començar la seva carrera universitària, i al principi havia pensat que la beca servís per al primer any. Immediatament van haver de rectificar, perquè la beca, en aquestes condicions, pertorbava el mateix becarí. Per exemple, un xicot que tenia vocació per la carrera de Medicina es trobava que al millor no hi havia més que una beca per a tres i se'n anava cap a la beca de Dret i la seva vocació de metge

quedava estripada i el resultat era un veritable desastre en els exàmens. Aleshores vàrem haver de fer una cosa molt dolorosa, però que era l'única manera de salvar aquell escull. Vàrem posar com a condició que es portés un any de carrera universitària, a fi que així la vocació ja estés determinada. Però encara hi hagué una altra cosa més tràgica, i és que, nosaltres ens dèiem, per què els fills de les famílies rurals — els de les famílies urbanes sempre tenen més mitjans per a anar a l'Institut —, per què els fills de les famílies rurals, allunyats dels Instituts, no han de seguir el segon ensenyament? I nosaltres, que teníem una idea, que teníem sempre en somni una idea, que consistia en un tipus de beca que pogués agafar el noi des dels darrers temps del primer ensenyament a fi d'enllaçar-lo amb el segon ensenyament, per tal que el noi, mitjançant una beca, pogués arribar fins els cims més enlairats de caràcter acadèmic. I això ho hem aconseguit, i no per projecció nostra; aquest tipus de beca l'ha donat la Caixa d'Estalvis de Sabadell.

Fa tres mesos que en representació del senyor Rector de la Universitat — nosaltres hem estat sempre molt respectuosos amb els fundadors — aquest modest Diputat va assistir a la inauguració d'uns exercicis, que va presidir, que varen realitzar uns nois que ja estaven classificats en part per les escoles d'ensenyament de la localitat, i amb assistència dels pares varen fer-se uns exercicis eliminatoris i resulta difícil d'explicar els moments d'alegria i a la vegada de dolor amb què varen adjudicar-se les beques. Aquest tipus de beca, pel seu fet de la seva divulgació, ja ha tingut una imitació en l'Ajuntament de Manlleu, que acaba de crear-la, i al qual hem anat també en representació del Rector de la Universitat; representa a la vegada un èxit no solament social, sinó també veritablement patriòtic i d'elevació escolar i de les classes humils. De tal manera que inclús els que no han pogut arribar a aconseguir la seva aspiració varen poder admirar els exercicis complementaris que es van fer per tal d'afinar el nostre judici i va sorgir la promesa, per part d'aquell Ajuntament, de què cada tres anys, se'n anirien fent d'altres.

Jo us brindo patriòticament, però més bé encara universitàriament, si creieu que un tipus de beca d'aquest gènere pot ésser introduïda en el projecte general. Veieu si aquest tipus de beca podria resoldre aquell somni daurat de molts, que per alguns és una idea revolucionària i per altres conservadora. Per a mi té el caràcter d'una idea conservadora quan se'l despulla de certs incidents. Això, aquest tipus tan consagrat, i que en realitat no és més que la consagració pràctica del que vol dir l'escola única, l'escola en la qual sense distinció de classes i de matisos i mitjançant un judici es pot arribar a les més altes categories acadèmiques, àdhuc procedint dels medis més humils.

Senyors, jo no sé si us he molestat massa, però sí creieu que aquesta observació pot ésser atesa, si creieu que la Generalitat encara té mitjans per a respectar l'obra universitària i de consagració de l'autonomia universitària, si vosaltres creieu

que amb una distinció en el projecte entre la part econòmica, l'administrativa i la tècnica, l'econòmica i l'administrativa que podrien quedar sota l'acció de l'Institut d'Acció Social i Universitària, i la tècnica o formativa que vosaltres direu si hi ha motius per a desconfiar de la Universitat; si creieu que això pot servir a la vegada els interessos de Catalunya i els de la Universitat autònoma, és per això que em permeto pregar a tots i especialment el meu volgut amic i illustre ex-rector de la Universitat de Barcelona, el nom del qual figura en aquest programa que tinc a les mans, el doctor Serra i Hünter, em permetré pregar-li que sense ànim d'obstrucció, sinó solament de posar les coses en el seu lloc i de millorar el projecte i aconseguir el sacrifici econòmic que fa la Generalitat, rendeixi el màxim esforç; jo em permetria pregar que es retirés el dictamen, que s'estudiés novament en el sí de la Comissió, i tinc la seguretat que d'aquest esforç econòmic que fa la Generalitat en aquests moments veritablement apremiants, en pot sortir o en sortirà, amb mitjana bona voluntat, una obra patriòtica que satisfaci a tots.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSA: Senyors Diputats: Després de dues hores de discutir la totalitat d'aquest Projecte de Llei, jo volia començar per dir que potser no hem tingut gaire sort amb el reingrés dels senyors de Lliga Catalana al Parlament. El que per algun significat membre d'aquesta Minoria representava un mal el que sortissin d'aquest Parlament amb relativa facilitat Lleis aprovades, jo crec que ara es convertirà, almenys, en un mal igual i contrari; que per a sortir una Llei aprovada d'aquest Parlament necessitàrem almenys tant temps com el temps que hem hagut de passar per aprovar totes les Lleis que hem aprovat en tot aquest interregne parlamentari. Però com que en realitat el senyor Carreres i Artau ha dit coses que han tingut per a mi un cert interès i que, sobretot en algunes d'elles hi coincideixo, començaré precisament per un cantó totalment antagònic al que volia començar — volia començar per parlar d'aquesta malura que des d'ahir ens ha caigut en aquesta casa — i entraré directament al fons de la qüestió.

(Passa a ocupar la Presidència l'Honorable senyor Jaume Serra i Hünter, vice-President primer de la Cambra.)

Nosaltres també, com el senyor Carreres i Artau, voldríem que la concessió d'aquestes cent beques no fos exclusivament en els estudis de caràcter universitari; nosaltres voldríem també que aquesta concessió de cent beques arranqués ja de l'ensenyament primari fins arribar a l'alumne becarí acabats els seus estudis dels quals se n'hagués fet digne demostrant que tenia voluntat i capacitat per aprendre, fins als alts pinacles de l'ensenyament superior. En això estem completament d'acord amb el senyor Carreres i Artau; i si per això hi ha tants inconvenients d'organització, voldríem que almenys aquestes cent beques es distribuïssin entre tots els ensenyaments superiors o entre tots els ensenyaments secundaris i superiors. Jo ja sé que el senyor Conseller de Cultura em dirà que una vegada realitzada aquesta prova de l'establiment de cent

beques, després, en un període no molt llunyà, s'anirà a consignar una altra quantitat de beques igual destinada a alumnes de carreres especials, d'escoles especials, per tal que els que tinguin propensió a ingressar a una escola de carrera especial puguin obtenir una beca. Ja sé que em diria això...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Aquest és el meu desig.

El Sr. FRONJOSA: ...però passarà una cosa: passarà que, a part de què això ja veuríem quan passaria, es pot donar la circumstància que si per les cinc facultats compreses en les classes universitàries s'han donat cent beques — amb el que corresponent vint beques per cada facultat, si són d'una manera equitativament i aritmèticament dividides — es pot donar la circumstància que les possibilitats facin que en la carrera d'arquitectura, a l'Escola d'Arquitectura o a l'Escola d'Enginyers no se li poden donar a la una o a l'altra vint beques, sinó que se li puguin donar o concedir cinc o sis alumnes becaris, i aleshores la Generalitat semblaria demostrar que estima l'Escola d'Arquitectura o l'Escola d'Enginyers amb un quart menys de consideració i atenció que estima la facultat, per exemple, de Farmàcia, o la Facultat de Dret, o la Facultat de Filosofia i Lletres. Jo crec que aquestes beques, una vegada creades, s'haurien de proveir, en funció de les necessitats que d'una manera natural i espontània es demostrassin i no pas d'una manera sistematitzada, emmotllada podríem dir, i que d'una manera forçosa aquelles cent beques hagin d'ésser concedides a alumnes que vulguin estudiar en les Facultats universitàries.

Però això té una explicació. El senyor Carreres i Artau no s'ho explicava; es preguntava quin criteri ha orientat la creació d'aquest Projecte, quins mòbils han portat a la creació d'aquest Projecte, estructurant-lo de la manera que s'ha estructurat. Té una explicació això: té una explicació, que el senyor Carreres i Artau pot conèixer perfectament, perquè precisament ell és part en causa. La Universitat de Barcelona, senyors Diputats, per al poble català no és una cosa atractiva: és una cosa repellant. Fixeu-vos precisament en el que passa a la Plaça de la Universitat: veieu el brogit, el trànsit, a vegades fins la mena de dificultats de circulació a la Plaça de la Universitat, i situeu-vos davant de la mateixa Universitat. Allí es pot passar sempre lliurement, sense por a ésser atropellat per cap vehicle. El poble es resisteix de passar per davant de la Universitat, i encara es resisteix més a passar per la vorera de la Universitat, i en l'ordre de circulació hi ha més circulació per la vorera de l'altra banda, que no pas per la vorera mateixa de la Universitat. Això és degut a què la Universitat no pel seu aspecte extern, sinó per les coses que emanen del seu interior, és una cosa que repugna la consciència del poble treballador de Catalunya, és una cosa que mai s'ha sabut convertir en un punt d'atracció per a les classes populars de Catalunya. I les dues primeres coses que se li acud fer a la Universitat Autònoma de Catalunya — que tan eloqüentment ha ponderat i elogiat el nostre distingit amic se-

nyor Carreres i Artau —, tan bon punt es va estructurar el nou mètode d'ensenyament, va ésser suprimir d'una manera barroera, sense calcular els estralls i perjudicis que ocasionava, l'ensenyament lliure, i, després, nomenar doctors Honoris Causa a tres senyors, entre ells el senyor Puig i Cadafalch, el qual per glòria de Catalunya i satisfacció d'ell mateix s'hauria d'aver quedat a casa seva i esperar allí la seva mort. I això és l'únic que ha fet la Universitat Autònoma i el que ha vist el poble de Catalunya; i això no és garantia suficient perquè el poble continuï prestant-li la confiança en aquell moment en què la Generalitat, amb els diners del poble, amb la intervenció de tot el poble, crea cent beques. Penso que és excessiu demanar la confiança popular davant d'aquesta executòria, que, en el fons del fons, no hi ha altra executòria que aquests dos fets que acabo de consignar des de que existeix l'autonomia universitària.

I és clar; davant d'aquest fet, davant de la decepció produïda per l'actitud de la Junta o Claustre Universitari, perquè jo no sé com marxen aquestes coses, perquè no he tingut ocasió desgraciadament de poder-hi assistir, i perquè com no s'ha fet mai una obra d'atracció i tampoc he tingut gaire interès en saber com funcionava; davant d'aquesta actitud barroera, sense mirar que es perjudicaven interessos de gent que feia un esforç estudiant una carrera mentrestant s'havia de guanyar la vida, a vegades fins pels seus familiars; davant d'aquesta actitud, el senyor Conseller de Cultura de la Generalitat ha volgut intervenir, amb una benignitat que l'honora, potser més que no pas amb un esperit de justícia, i que em perdoni el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: També el tinc, també el tinc!

El Sr. FRONJOSA: Potser sí, no vull dir que no el tingueu.

El Sr. CONSELLER de Cultura: No crec que haguem de corregir res d'aquest Patronat que vós ataqueu d'una manera tan exagerada i injusta.

El Sr. FRONJOSA: A mi m'agrada que les coses no vagin solament expressades: demostrades amb eloqüència. Jo sé que si el senyor Conseller de Cultura ara volgués aixecar-se, amb la riquesa d'imaginació que té de bon poeta, és capaç de fer un poema de cada un dels membres que componen aquest Patronat. Un dia, precisament parlant d'aquestes coses, em va parlar de Lunatxarski, del Diluvi Universal, parlant-me de l'obra de cultura de la Generalitat, que jo molta part no he pas de negar. Però, els fets pesen més que les paraules, i per damunt de tots els elogis que poguessiu fer d'aquest Patronat de la Universitat autònoma, quedarà com un *inri* de la seva executòria el fet d'haver anul·lat l'ensenyament lliure, el fet d'haver nomenat doctor honoris-causa a un ridícul exemplar, perquè aquesta investidura només s'acostuma a donar a les personalitats estrangeres, a un senyor que no honora pas per res la raça humana.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Es una interpretació exagerada.

El Sr. PRESIDENT: A persones absents i

que no poden defensar-se, no és parlamentari atacar-les. Es poden atacar les idees, però no les persones.

El Sr. FRONJOSA : Es un valor que tothom l'entén.

Jo doncs crec que és aquesta l'explicació real de la creació d'aquest Projecte de Llei : la rectificació d'un error vingut en bona hora. Jo felicito cordialment, per damunt de les objeccions que pugui fer al Projecte, al senyor Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya i ens en felicitem més, perquè ell sap que aquest era un dels nostres íntims desigs, que es corregís d'una manera o d'una altra — i algunes vegades havíem insinuat que la correcció es podria fer amb un règim de beques una mica ampli —, aquella malifeta que es va fer a aquells alumnes que sense consideració a si estudiaven el tercer, el quart o cinquè any d'una carrera, hom els llençà a la desesperació i a la impossibilitat d'acabar els estudis. Perquè jo aquests dies he pogut veure un alumne de la Facultat de Medicina que s'anava a examinar a Saragossa, que estava en el cinquè any quan va venir la supressió de l'ensenyament lliure i jo sé la tragèdia que ens va explicar, jo sé les vexacions i les humiliacions de què era objecte, jo sé que li varen arribar a dir coses que ferien la seva sensibilitat de català i abusaven pel sol fet de què era català i de tenir-lo al davant, i gaudien en humiliar-lo. I això és un mal tan greu com la pèrdua dels profits que es puguin treure després de l'obtenció de un títol acadèmic ; molts catalans s'han trobat amb aquesta tragèdia de què després que no podien continuar a casa seva uns estudis, començats en funció d'uns esforços personals o familiars, que moltes vegades era un pare que guanyava dotze pessetes i mitja de jornal i feia seguir al seu fill la carrera d'advocat o de metge, havia de sumar a aquests esforços, aquest dolor de veure que el seu fill no podia acabar la carrera, i la injúria, el mal tracte, la desconsideració rebuda per ésser fill d'un poble que no té perquè amagar-se res, ni té perquè sentir-se inferior a cap altre.

(Torna a ocupar la Presidència l'Honorable senyor Joan Casanovas i Maristany.)

En el que no estic gens d'acord al que estic totalment oposat és en què sigui — crec que ja ho hem indicat abans — aquesta Junta de beques de la Universitat autònoma la que s'encarregui de la distribució i del control dels alumnes becariis. Dèiem, en principi, un motiu que crèiem suficient, i és que després de tot són cabals que pertanyen a la collectivitat catalana ; però després hi ha un altre cosa, si aquests arguments anteriors meus no han estat prou convincents, perquè més que res eren consideracions de caràcter subjectiu ; hi ha la concepció que aquells senyors tenen de la institució de beques. El senyor Carreres i Artau creu que això és una qüestió de beneficència, així ho deia amb aquesta mateixa paraula. No ; és una qüestió de justícia.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Em permet una interrupció ? Em sembla que he estat ben explícit, i he dit que l'any 1916 ja deia que era una qüestió de justícia social. Vol que li torni a llegir ? Si m'ha escapat el terme beneficència, s'entén sem-

pre com a acte de justícia. Però, crec que l'escrit val més que la improvisació verbal.

El Sr. FRONJOSA : Deu haver estat això. Existeix, de totes maneres, aquesta concepció que jo havia entès, i que gairebé asseguraria que havia expressat el senyor Carreres i Artau ; però rectifico davant el fullet que presenta.

Però hi ha el concepte que es té de l'alumne becari : creuen aquests senyors que d'una manera ja antiga, tradicional, podríem dir-ne, que vénen preocupant-se d'aquestes qüestions de caràcter becari, que l'alumne becari és un minyó que se l'ha d'anar seguint, estímul permanentment, perquè no es desvii de la ruta, de la recta. Jo crec, precisament, que si un estudiant hi ha que no necessiti vigilància, que no necessiti caminadors, és precisament aquell home que si estudia és en funció d'un estat d'ànim i d'una quantitat de voluntat i que exigeix en fer-ho, tal quantitat de sacrifici que ja és una manifestació substancial que no es desviarà dels seus estudis. Precisament, si hi ha un alumne que mereixi — no asseguraré, no parlaré en caràcter general, perquè sóc enemic dels termes absoluts —, però si hi ha un alumne que mereixi ésser seguit i vetllat en els seus estudis, és el que algunes vegades va a les aules universitàries perquè no es desvii per camins més perniciosos i perillosos, perquè com que ha tingut la sort de ben néixer en llençols de fil, tots els problemes de la vida els té resolts, i per tant, igual va a una aula universitària que després el veiem per aquests antres tèrbols o bé abocat a les taules de billar. (Rialles.) No, no, senyor Carreres !, a un becari no se l'ha de vigilar, tingueu la convicció que la moral que representa, el que vol dir el fet que un home faci un esforç per estudiar, que compti amb els seus únics i exclusius esforços per a fer-se una carrera, és suficient garantia de què és un home que ens ha de merèixer la més absoluta confiança i si aquests trets s'han de dirigir, no són precisament contra aquestes classes que econòmicament no poden assistir a les aules universitàries, sinó a aquells que saben que tant si hi assisteixin com no hi assisteixin, sigui quin es vulgui el resultat final de la seva carrera, el desllorigament de la seva vida és ben clar.

Nosaltres farem una declaració, i és que per damunt de tot el que he apuntat, en general la Llei ens plau. Torno a insistir que felicitem al senyor Conseller i li agraïm que hagi recollit suggerències nostres ; però haurem de fer-li en el transcurs de la discussió del seu articulat algunes consideracions i algunes objeccions, perquè voldríem que algunes coses quedessin més concretades i més clares del que ens sembla que ho són en el projecte de Llei. I no obstant, sigui quin es vulgui el redactat d'aquest Projecte, nosaltres continuarem treballant per l'ampliació d'aquest règim de beques, o per un altre sistema més racional de fer possible que el cas de l'home que vulgui estudiar i que l'únic motiu de què no ho pugui fer siguin les seves poques possibilitats econòmiques, no pugui trobar-se dintre de la Catalunya autònoma.

El Sr. SERRA I HUNTER : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor President de la Comissió.

El Sr. SERRA I HUNTER : Senyors Dipu-

tats: En correspondència amb l'extensió de les intervencions del senyor Carreres i Artau i del senyor Fronjosà, la meua contesta haurà d'ésser un xic més llarga del què ho ha estat quan he contestat al senyor Vallès i Pujals. Deixaré únicament per a contestar — ho comprendran perfectament els dos companys — aquelles coses que han anat directament dirigides al senyor Conseller de Cultura, i em fixaré en tot allò que fa relació al Projecte, directament o indirectament, i fins en aquelles coses que per tenir un aspecte universitari i essent universitari el que dialoga precisament amb un altre universitari, no és possible negligir.

Si no hagués intervingut, si no hagués cregut jo que el senyor Carreres i Artau havia d'intervenir, li hauria fet ja una al·lusió oportuna, perquè sabia jo que, tractant-se d'un projecte de beques, ell, que ha dedicat gran part de les seves activitats al règim becarí universitari, era lògic que hi aportés la seva col·laboració, i encara que quan ell ha fet la història del règim becarí a la Universitat de Barcelona, no hagi emprat mai la primera persona, jo he de dir que tinc molta satisfacció en que consti al DIARI DE SESSIONS que el senyor Carreres i Artau ha estat l'iniciador i el propulsor del règim becarí de la Universitat de Barcelona.

El Sr. CARRERES I ARTAU: També hi ha algun altre company, com el doctor Fontserè.

El Sr. SERRA I HUNTER: Però no es troba present ni és Diputat.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Agraïxo aquest acte de generositat benèvola i afectuosa, però he de fer constar que el doctor Fontserè també és fundador.

El Sr. SERRA I HUNTER: El primer punt de vista que ha exposat el senyor Carreres i Artau, era que trobava en aquest Projecte, en aquest dictamen, una combinació, ha dit, no molt honesta, ni autèntica, ni estricta, d'aquestes dues coses, d'aquests dos principis: l'autonomia universitària i el règim becarí, i tot el que ha dit a continuació, apart de la il·lustració històrica, ha estat precisament per arribar a la confirmació d'aquesta tesi, i per acabar després demanant que, donada la importància i la complexitat del problema, fos retirat el dictamen i tornés novament a la Comissió Permanent de Cultura. Jo esperava que aquell terratrèmol que ell ens anunciava vindria al final, però, afortunadament, les descàrregues isolades de les interrupcions del senyor Conseller potser han evitat que hagué vingut la tempesta amb tota la seva magnitud. Ja me n'alegro, perquè així la serenitat de la discussió crec que serà molt benèfica i facilitarà també l'aprovació del Projecte.

Es possible que jo, en parlar precisament de justificar en principi l'actitud del Patronat de la Universitat Autònoma, hagi parlat de la vella Universitat. Sab perfectament el senyor Carreres i Artau com jo crec també amb el valor de la vella Universitat — ell ha parlat d'aquesta distinció perquè s'ha referit a una bona i a una dolenta Universitat — i sap que no serà possible mai — ho he dit una i altra vegada en aquest Parlament — fer la veritable història de la cultura i del renaixement actual, fins partint ja de l'època de la Mancomu-

nitat, sense comptar, sinó amb tots, amb alguns períodes, i amb alguns noms, de la Universitat de Barcelona, i sobre tot de la nostra gloriosa Facultat de Filosofia i Lletres. Però és evident que les tradicions — ho sap perfectament el senyor Carreres i Artau — per tal que tinguin un valor permanent és precis despullar-les de totes aquelles coses que reben tota la seva eficàcia de la seva època i de tot allò que és considerat ja com una cosa passada, i, per tant, la necessitat de què en aquest problema la Universitat s'incorpori als corrents del temps. I per això deia, que, no solament l'esperit que informa aquest Dictamen, sinó en part també l'esperit que informa aquests documents precursors del règim becarí actual, estan precisament inspirats en un sentit que segurament ja excedeix de l'antic sentit del règim becarí de les Universitats de Salamanca i de Cervera, per no citar-ne més que dos.

El Projecte, deia el senyor Carreres i Artau, tracta de desarrelar els becaris de la Universitat, i els porta per un altre camí. Jo crec que no, senyor Carreres i Artau; no és això. El que hi ha són funcions completament separades; es reserva a la Universitat, com a altres centres docents, tot allò que és pròpiament de la incumbència de la Universitat, l'informe, la manera de fer una selecció, una llista; nosaltres li donem una sèrie de noms i aquests noms van acompanyats d'una sèrie de justificants i la Universitat és completament lliure en els procediments per tal de fer una tria, perquè, després, passi al Comitè de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar.

Es diu ben clar en el primer article que serà competència d'aquest Institut l'administració, precisament, de totes aquestes beques universitàries, de totes les que existeixen i de totes les que puguin crear-se el dia de demà, per tal de donar-les-hi una unitat, de la qual crec que en sortiran totes beneficiades.

El Projecte no ataca absolutament res del règim actual que pugui tenir la Universitat. Evidentment que tant les beques existents, com les que ha esmentat el senyor Carreres i Artau, i altres de particulars o corporacions que es fundin, es fundaran segons un règim especial, unes condicions, unes clàusules que evidentment hem de respectar. A més, tota aquesta funció becaria que procedeix pròpiament d'una incorporació, diríem, de la col·lectivitat al règim docent, és una cosa que precisament per a estimular-la és pel que el senyor Conseller ha creat un nombre de beques, per tal que es vegi que no és solament la iniciativa particular, sinó la cooperació de les corporacions públiques, a la que es confia precisament el poder resoldre aquest problema, de què tots puguin arribar als diferents centres d'ensenyança.

Jo volia insistir, i he pres aquesta frase que ja ha desvirtuat en una interrupció el senyor Fronjosà, sobre el que inspira aquest Projecte, jo m'atreviria, malgrat tot, a dir al senyor Carreres i Artau que hi han alguns punts d'essencial discrepància — ja ho veurem en la discussió de l'articulat — en l'organització del règim becarí. Jo no vull dir quin és el millor, però evidentment

que és potser la discrepància més gran que es desprèn de les paraules del senyor Carreres i Artau entre el règim actual i el règim que inaugurarà la Generalitat, no solament d'ara, sinó també pel Decret de març a què s'ha alludit, i del qual penso parlar també breument, tots els defectes — aquestes són les paraules del senyor Carreres i Artau — del Projecte es redueixen a un desconeixement del règim becari de la Universitat. No ho cregui així. Jo estic convençut que hi han coses amb les quals el doctor Carreres i Artau hi pot estar conforme, però no existeix un desconeixement. Com pot haver-hi un desconeixement, si precisament en l'orientació i en la formació i redacció dels articles hi han coses que responen a una finalitat anàloga? Ah! La manera d'entendre-ho? En això sí que, evidentment, s'assenyala una diversitat de la qual tindrem ocasió de parlar, i potser en alguna d'aquestes diversitats, podrem arribar a una coincidència.

Un altre defecte greu, diu, és la supressió d'una funció a l'adjudicació de les beques: la tutela. La tutela becària — potser no amb aquesta mateixa paraula — és una cosa que s'ha d'entendre en un sentit molt delicat, com ja indicava en les seves darreres paraules el senyor Fronjosà.

Jo he dit — el doctor Carreres i Artau potser no ho ha recollit —, però he dit clarament que hi havia dues coses en les condicions del becari. Una de caràcter positiu, que està obligat al mateix que qualsevol altre estudiant de la Universitat, però no a més; evidentment. Nosaltres el que volem és que el becari frueixi de tot això, però no volem que porti un signe especial, al qual no vull donar un nom pejoratiu, però que segurament li donaria la collectivitat escolar. Nosaltres volem que fins en la mateixa inscripció no hi hagi una separació, com hi ha hagut fins ara, en què després dels exàmens dels alumnes es deia: Ara que passin els alumnes de matrícula gratuïta. No, això no ho volem; nosaltres volem que no hi hagi res que pugui representar una diferència, ni en els deures, que no existeix, ni en els drets.

Ve a dir, el doctor Carreres i Artau: I doncs, per a fer la selecció? Amb molt bon encert i amb molt bona intenció, el doctor Carreres i Artau, diu: Per a fer aquesta selecció no semblaria millor un exercici complementari? No seria millor sotmetre una altra vegada aquests estudiants a una prova, a un examen? He dit jo que l'examen de les aptituds, de les condicions, de la formació intel·lectual, de la conducta acadèmica, la farà el Centre en el qual hagi cursat o segueixi cursant l'escolar que aspira a la beca. No diu res més. En quina forma? Com? A aquest organisme se li ha de mantenir, crec, la seva perfecta autonomia. Ell ho determinarà, i ara em vaig a referir precisament a aquella allusió que feia el doctor Carreres i Artau al Decret del 3 de març del 1933, perquè diu: Des dels inicis de la Mancomunitat en aquesta obra de col·laboració en la vida universitària — no sempre cordial, com sap molt bé el senyor Carreres i Artau entre la Universitat i l'antiga Diputació de Barcelona, i després la Mancomunitat — hi ha un període ascen-

dent, però aquest període ascendent no el marca, diu ell, l'adveniment de la República; jo crec que sí, crec que el canvi essencial no consisteix en l'orientació del Decret del 3 de març del 1933 fins ara, sinó que està basat en el canvi del nou regíme, perquè les coses no canvien pas per la forma purament exterior, sinó per les essències d'espiritualitat que porten, i aquest moviment ascendent i descendent no hi és, com ho veuran clarament el doctor Carreres i Artau i els altres companys de la Cambra.

Diu: Aleshores, mentre que els altres centres docents s'hauran de sotmetre a determinades condicions, a la Universitat se li diu que no. Però, en canvi, se li diu que si no accepta les condicions taxatives que es posen en aquell Decret, no podrà fer-se cap aportació a les beques d'origen particular. Sap perfectament que aquest problema vingué perquè aleshores jo, com a Rector, presidia la Junta de Beques de la Universitat. Evidentment, això vol dir que hi ha un canvi d'orientació. No hi ha inconvenient en què la Universitat ho pugui fer, també, però es diu: Totes aquelles beques de fundació particular que no arribin a la quantitat de 2,000 ptes., podran ésser equiparades a aquesta quantitat mitjançant l'aportació de la Generalitat, sempre que aquelles s'avinguin a aquestes noves condicions, i entre aquestes noves condicions sap que n'hi havia una que topava, precisament, amb l'actuació de l'antic règim becari, com l'allusió que he fet, sobretot, a les condicions especials a què havien de sotmetre's els becaris en la Universitat.

En canvi, diu, després ha vingut un moviment descendent, i jo dic que al contrari; precisament ara, fixi-s'hi bé el doctor Carreres i Artau, que no hi ha res que pugui motivar una topada entre els organismes universitaris; tant és així, que es diu que hi haurà un representant de la Universitat autònoma, i un altre d'aquell organisme universitari, sigui el que sigui, el qual està en relació amb la qüestió de beques. No li sembla, doctor Carreres i Artau, que pel seu punt de vista en lloc d'ésser un moment descendent, és un moment ascendent?

La Universitat autònoma, el Patronat, el Claustre, com sigui, en el seu funcionament és el que dictaminarà quina ha d'ésser aquesta col·laboració i d'on ha de sortir, si existeix o no, si s'ha de crear o no s'ha de crear. De manera que no solament hi ha un representant que designarà lliurement, sinó que, al mateix temps, hi ha un organisme interior per a l'administració del règim becari, en la forma que sigui, ja sigui el Patronat o bé la Junta de Beques.

Demana: ¿no seria millor el dictamen de la Facultat, que sempre era respectat per la Junta de Beques? Jo crec que no hi ha res al Projecte que s'hi oposi; no diu res ni en sentit afirmatiu, ni en sentit negatiu; ja serà la Universitat la que determini. Però jo crec que és molt difícil que es pugui produir, perquè dintre l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar hi ha diversos Professors de la Universitat, diversos representants que seran Professors, i és de creure que ells, que tenen una representació almenys de dos — perquè possiblement potser els que portin una altra representació,

si són elements del Consell, potser n'hi haurà alguns que seran universitaris—, amb dos podran constituir, àdhuc, una majoria. De manera, que en tot cas es pecaria per l'excés, no pel defecte contrari. Es tracta, senzillament, d'una administració d'unes beques universitàries, la forma d'adjudicació de les quals vindrà per la Universitat i es pot dir que serà gairebé feta per la mateixa Universitat.

(*Entra l'Honorable senyor President de la Generalitat.*)

Es possible que el Dr. Carreres i Artau, en parlar, o jo en escoltar-lo, haguem incorregut en una mala interpretació. Diu: ¿Per què es parla aquí dels alumnes del curs passat? Dr. Carreres i Artau, no es parla dels alumnes del curs passat, sinó al revés del curs darrer de la Universitat anterior a l'Autonomia, que són precisament els primers perjudicats, perquè s'han trobat que no podien continuar a la Universitat de Barcelona, i entre els quals hi haurà el cas a què ha alludit el doctor Carreres i Artau, és a dir, que han tingut necessitat en els cursos dels 1933-1934 d'anar a cercar llur aprovació en altres Universitats.

(*Entra l'Honorable senyor Conseller de Governació.*)

Ja comprendrà el Dr. Carreres i Artau, que, baldament no ésser aquí el lloc més adequat, si en les seves allusions hi hagués hagut quelcom referent a l'època de la meua actuació en la Direcció de la Universitat de Barcelona, amb molt gust li hauria contestat. Ara, respecte tot el restant, em permetrà el Dr. Carreres i Artau que ho deixi, perquè algunes d'aquestes coses les contestarà el senyor Conseller de Cultura.

Ha acabat el Dr. Carreres i Artau, en una forma que semblava que considerava excessiu el nombre de cent beques. A mí no m'agrada fer interrupcions; que cent? mil, més! Però si no és precisament el nombre el que interessa, sinó el que tothom hi pugui anar! Ja ho he dit, l'ideal seria que no hi hagués traves de cap mena, però sap perfectament que les condicions actuals impedeixen que pugui fer-se en aquesta forma.

Cent beques? Es poc; amb cinc Facultats, cada una de les quals té almenys quatre cursos, o fins vuit, mireu si és poca cosa! És molt el que s'ha fet, però dintre del que s'hauria de fer, dintre de les necessitats objectives, és realment ben poca cosa.

He de subscriure l'elogi que ha fet el Dr. Carreres i Artau de la cooperació o de l'aportació de particulars i Corporacions a l'obra dels becaris. La Generalitat de Catalunya — amb això m'atreveixo a interpretar el pensament del senyor Conseller de Cultura — creu que tota aquesta aportació és necessària, a les beques, en gran part, es deu els bons resultats. En aquesta obra crec que no haurà de veure mai una competència, sinó, contràriament, una noble emulació el Govern de Catalunya.

Ara, en contestar a la proposta definitiva del Dr. Carreres i Artau, permeti que m'hi oposi en nom de la Comissió. Aquest dictamen ha estat estudiat, ha estat modificat, és presentat aquí i serà discutit amb tota l'amplitud que es vulgui, però nosaltres no podem retirar un dictamen que hem redactat tenint perfecta consciència del seu con-

tingut i de la seva finalitat, apart d'altres raons que fan urgent l'aprovació d'aquest dictamen.

Ara, unes paraules per a contestar al company Fronjosà, per bé que la majoria d'elles, més que a mí, van dirigides a l'altre contraopinant, representant de Lliga Catalana, i algunes altres directament al senyor Conseller de Cultura.

Sempre que amb el senyor Fronjosà dialoguem sobre aquestes coses, no hi ha més diferència entre els dos que la que representa el fet que el senyor Fronjosà es troba en una situació política especial que li permet el poder decantar-se del costat de l'ideal, i jo em trobo formant part d'un partit que governa els destins de Catalunya i, tenint l'ideal, almenys jo particularment, tan ample en aquest sentit com el senyor Fronjosà, em trobo amb la realitat de què no veiem la possibilitat de resoldre definitivament el problema de la incorporació de tots els obrers a l'obra docent general universitària. Ha parlat una altra vegada sobre aquesta mesura que ell considera equivocada del Patronat de la Universitat autònoma de suprimir l'ensenyament lliure; i jo a això li diré que precisament per tal d'esmenar aquesta actitud o aquesta resolució, que és una de les possibles, i de la qual he parlat al principi del meu parlament en fer la presentació del dictamen, vénen aquestes beques.

He d'aclarir, i amb això controto el que el senyor Vallès i Pujals considera una inoportunitat de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, que precisament en un paràgraf es diu que ha estat aquest Institut el que ha demanat amb insistència que es creés un nombre de beques extraordinàries.

Jo crec que sempre que el senyor Fronjosà ataca la Universitat, es posa en una actitud quelcom exagerada. El senyor Fronjosà diu que la Universitat no és una cosa atractiva, sinó repel·lent, no solament en l'exterior sinó en l'interior, i fàcilment es comprendrà que un universitari que ha fet tot el que ha pogut en la seva vida per desfer perjudicis d'aquesta índole, s'aixequi també dient unes paraules en defensa de la Universitat. Evidentment, com en tot, la Universitat no respon als nostres ideals. N'hi hauria prou amb una afirmació que constantment ha circulat, i és la de què, salvant absolutament tots els respectes per a tots els companys universitaris, per als elements que dirigeixen la Universitat i per tots els òrgans de la mateixa, sap el senyor Fronjosà — i a aquestes paraules no voldria que ningú els donés una gravetat extraordinària — que amb petites modificacions està integrada per un nombre considerable d'elements que són precisament els que en el temps de la Dictadura no vàrem aconseguir que es posessin al costat dels que volíem regenerar la Cultura i volíem precisament donar la llibertat al nostre poble. Per tant, si hi ha hagut un petit assaig, en un poc temps d'autonomia, en l'època, com sabem, en què va ésser Ministre d'Instrucció Pública el senyor Silió, i no va ésser possible reeixir; si ens vàrem trobar en una època que fins l'atmosfera exterior ens ofegava l'ambient universitari, com volem que per un Decret, per un canvi momentani, es transformi totalment la Universitat?

No; les corporacions es van transformant com les persones collectives, a mesura del temps. I a aquest propòsit jo diria al senyor Fronjosà que aquí gairebé podria contestar-li en la mateixa forma que segurament ell sap que s'hauria contestat en un moment de la història, o sigui que procurem tots i cadascú reformar-nos i serem uns quants menys per a reformar. Procurem tots portar aquest nou esperit a la Universitat, nacionalitzant, altament democràtic, en un sentit com el senyor Fronjosà desitja; i llavors, aquesta Universitat no serà repellant, sinó atractiva.

Tingui en compte el senyor Fronjosà i tots els senyors Diputats que no podem en absolut canviar radicalment les coses, i per això hem procurat adaptar-les a les circumstàncies fent que així canviï i evolucioni l'esperit, procurant en el possible — que ja ho hem començat a fer — que la Universitat resolgui aquests problemes.

Jo ja sé que possiblement el senyor Fronjosà podrà considerar això que diem quelcom líric, però jo li puc dir que han passat per la meua aula alumnes que procedien dels estudis universitaris de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, i, precisament a proposta meua, abans d'acabar el curs passat, en el Consell regional de segon ensenyament, es va aprovar una proposta segons la qual aquest any — ha sortit ja a la Premsa d'aquests dies — es procurarà que funcioni un Institut de segon ensenyament per obrers.

Crec que encara no està tot perdut, senyor Fronjosà i aquests grans inconvenients, aquests estralls que ha produït aquesta supressió de l'ensenyament lliure, encara es poden subsanar. I dic que en realitat són estralls, perquè el nostre ideal fora que no fos mai possible que algun alumne de Catalunya hagués d'anar a altres universitats, on se'ls rep en la forma que aquí abans s'ha parlat.

Amb aquestes paraules crec haver contestat degudament els dos companys que han intervingut en el debat; i si en el transcurs de la discussió es posa de manifest que alguna cosa ha quedat per contestar, tindrè ocasió de fer-ho. (*Molt bé, molt bé!, en la Majoria.*)

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Carreres i Artau per rectificar.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Senyors Diputats: l'autoritat que el meu company i ex-rector senyor Serra i Hünter pot posar en les seves paraules, m'obliga a rectificar; i en dir «rectificar», vull dir fer les observacions a unes quantes afirmacions que fetes per ell podrien semblar cosa incontrovertible i que jo amb la meua modesta experiència m'atreveixo a criticar en els termes que considero absolutament justos i indispensables. És una rectificació que l'estimo absolutament necessària; i anirem per punts estrictament universitaris.

Primer punt. — El senyor Serra i Hünter afirma que no s'ha atacat per ningú el que en podríem dir la integritat de la funció becària universitària, en el projecte. Sí, senyor Serra i Hünter, sí. La integritat de la funció becària vol dir agafar el becari des del fet de la provisió fins al de la seva vida extrauniversitària, per a tutelar-lo. I si

la paraula «tutelar-lo» porta algun mal regust, pot ésser substituïda per seguir-lo, per formar-lo, donades i ateses les seves condicions.

No és una bona teoria universitària que en aquest cas delicadíssim de formació de la gent, es reservi, es deixi el que podríem dir l'os de l'assumpte, i la carn de l'assumpte en aquest cas és anar al més difícils. Per tant, l'os, paradoxalment en aquest cas és deixar a la Universitat el fàcil, allò que ha dit el senyor Serra i Hünter, no s'ha atrevit a dir la proposta formal, sinó fer unes llistes o indicacions sobre la capacitat de la forma, això poc concret i poc precís que fa el projecte i despullar, arrabassar a la Universitat que ha donat proves de saber formar becaris en funcions de tota la Universitat per a confiar-los a un institut molt respectable, però en definitiva un Institut extrauniversitari.

El Dr. Serra i Hünter que ha fet gran vida d'expansió universitària, jo no he tingut el gust de sentir-lo personalment, però he llegit extractes seus i sé que ha fet una bandera que podríem dir universitària i política alhora — i consti que la política quan és enlairada mai està renyida amb les actuacions universitàries —, ha fet una bandera política universitària del que es diu, a tall de tòpic, l'humanisme de la Universitat. Això vol dir, atendre a la formació intel·lectual de l'alumne, regint-li sentit artístic.

Aquestes reformes universitàries, pregunto jo, la institució de bars, de cooperatives escolars, aquesta neteja de parets, a vegades anant gairebé més enllà de les exigències del respecte a l'evolució artística primitiva de la Universitat, són necessàries perquè la Universitat sigui un centre educatiu? Però respectem la bona intenció dels iniciadors. Tot aquest desig de fer la Universitat amable, què vol dir això? No és una vida formativa? Doncs perquè s'ha d'arrabassar una cosa amb la que la Universitat hi té una experiència de prop de vint anys i ha produït elements de primer ordre sortits dels rengles becaris, perquè s'ha d'arrabassar això a la Universitat?

Tot això contrasta, senyor Serra i Hünter — i potser això ho hauria de reservar per si el meu volgut amic el Conseller de Cultura ens fa el resum del debat —, però potser no estaria malament posar de relleu que es dongui el cas de què quan la Universitat en una matèria que ha demostrat una experiència de prop de vint anys, que s'ha format una tècnica amb tots els defectes que pugui tenir, però que es va corregint constantment a si mateixa, s'hagi de minvar amb una reglamentació com aquesta que contenen aquestes condicions generals que caben en un paper de fumar, i que mentre la Universitat s'ha guanyat un prestigi en aquesta matèria se li desconeixi per un col·laborador de primer ordre, per un co-autor d'aquest règim i haguem de veure, en canvi, com la Universitat portada d'aquest afany educatiu que sembla vol desconeixer el Dr. Serra i Hünter amb un sentit més o menys desviat.

Se li han assignat a la Universitat funcions d'expansió universitària i s'ha pogut fletar un vaixell universitari i tots reconeixereu que això és una ampliació de l'esperit universitari, de més a més, que no el trobo essencial. Ací tinc un progra-

ma de tons, colors i iniciacions aristocràtiques, el qual fa referència a un acte al qual va assistir el Conseller de Cultura, un programa en el qual hi ha l'advertència d'etiqueta. A la Universitat, i només s'hi pot anar d'smoking?... (*Rumors.*) I el senyor Conseller de Cultura que tant es desinteressa d'aquesta qüestió dels becaris...

El Sr. CONSELLER de Cultura : Demostro tot el contrari, creant cent beques.

El Sr. CARRERES I ARTAU : La V. S. segurament devia anar allà amb smoking, amb el risc de què la festa acabés en dansa... (*Rumors i rialles.*)

El Sr. CONSELLER de Cultura : Que és un pecat la dansa per la V. S.?

El Sr. PUIG I FERRETER : Les millors festes, àdhuc en les universitats que poden servir de model a la nostra, solen acabar en dansa, i això ja no sorprèn a ningú. A les Universitats de tot el món s'hi dansa i això no sorprèn a ningú!

El Sr. CARRERES I ARTAU : Però, senyor Puig i Ferrer : si jo hi estic conforme, encara que no tingui ganes de dansar! (*Rialles.*) El que tingui ganes de dansar, que dansi! Però jo que predico el respecte integral a la Universitat, demano que la funció becària que és més essencial que la de dansar, sigui tan respectada al menys com la de dansar, i el senyor Conseller de Cultura fent-se creditor d'un sentit estètic i d'un respecte al bon gust i a l'elegància introduïda...

El Sr. CONSELLER de Cultura : Es poc universitari això! (*Rumors.*)

El Sr. CARRERES I ARTAU : Jo m'ho explico com he dit ; però si en nom del futbol, del que no en sóc pas contrari, encara que no hi jugui, se'm privava d'una funció essencial a la càtedra, me'n queixaria ; de manera, senyor Conseller de Cultura, que jo li prego no vagi més enllà de les meves paraules.

Aquí s'ha parlat molt d'un cert tòpic consagrat en el projecte i que convé desvanèixer d'una vegada. No es vol que el becari sigui un alumne diferenciat, un alumne que es diferenciï dels altres per certs signes ; no crec que a la Universitat s'hagi inventat cap vestit de becari. La paraula beca — i perdoneu la pedanteria de l'erudició — ve de molt antic, i té el seu origen en una cinta verda que portaven els becaris de Salamanca i altres llocs. Del nom ha vingut la cosa, però nosaltres no exigim res als becaris. Jo vull fer notar la contradicció que hi ha en el projecte, perquè si un becari reb dues mil pessetes, hi reb dues mil pessetes perquè pugui consagrar-se totalment a l'estudi, és natural que aquest becari no està en les mateixes condicions que un estudiant que no reb les dues mil pessetes, i que si vol donar conferències les donarà ; si es vol ocupar de la venda d'específics, com ho fan alguns alumnes de la Facultat de Medicina, pot fer-ho ; però el becari reb les dues mil pessetes per a dedicar-se exclusivament a l'estudi. Hem hagut d'intervenir algunes vegades respecte aquest afany de voler fer diners, i per això establim nosaltres, estableix la Universitat, i repeteix el Projecte que els becaris no podran acceptar cap treball retribuït sense l'autorització del Consell. Essent les beques una Institució pels necessitats d'ajuda econòmic amb la condició que esmercin totes les seves activi-

tats a l'estudi, l'acceptació de treball retribuït amb caràcter permanent suposa la suspensió o minva de la beca, amb el qual es podrà afavorir així els que en tinguin una necessitat major. Aquí, al que es va, és a fer un efecte de galeria, de pseudo-democràcia. Sento haver-ho de dir a l'amic Serra i Hünter, que sempre viu en un terreny, en un mitjà transcendent ; però els que professem una filosofia de caràcter empíric sabem que la tutela en aquests casos no és pas una opressió ni una limitació ; és com ha dit un home d'esquerra, Jiménez Asua, és un dret que té tot individu ateses les seves condicions. No és que tinguem nosaltres el dret sobre el becari de formar-lo ; és ell qui té el dret de què nosaltres el formem ; nosaltres tenim el deure de formar-lo. En aquest sentit, si es vol substituir la paraula «tutela» per la paraula «formació» — no dic «protecció», perquè té un caràcter una mica pejoratiu — : però la paraula «formació» és bona.

Jo voldria deixar més explicat encara aquest sentit.

El Sr. FRONJOSA : Em permet una pregunta? Formació, de quina mena?

El Sr. CARRERES I ARTAU : Formació intel·lectual, moral i social.

El Sr. FRONJOSA : Ah! ; moral i social! Es molt important ; exacte.

El Sr. CARRERES I ARTAU : S'entén l'ètica que és una ètica purament universitària. (*Rumors i rialles.*) Crec que és força interessant.

El Sr. PRESIDENT : Pot continuar la V. S., perquè amb els diàlegs...

El Sr. CARRERES I ARTAU : No ; és que jo no voldria que quan nosaltres parlem de la formació ètica de l'alumne es cregués que pensem ensenyar-li el Pare Nostre i la Doctrina Cristiana. (*Rialles.*) Precisament, l'acoblar els becaris en el sentit de què formin una Corporació exclusivament pels seus interessos becaris, això sembla que molesta a algú, que no ho troba bé. La Universitat, precisament seguint aquell sentit realista de la Institució, es va trobar en què moltes vegades els becaris es venien a queixar per una qüestió primordial : que no cobraven de les Corporacions, i anaven individualment a les Autoritats acadèmiques — anaven a aquest Diputat que us parla que era el Secretari de la Junta — ; altra vegada, venien uns estudiants per veure si podien tenir una rebaixa en els llibres, i d'aquí nasqué la idea de fundar un Col·legi de becaris, en l'art. 1.º del reglament del qual es diu que aquest Col·legi tindrà per objecte l'estudi dels interessos materials i espirituals del becari. Aquest Col·legi es reuneix una vegada al mes, a fi de no haver d'anar darrera del becari i la primera pregunta que es fa en aquest Col·legi és si està al corrent de pagament i és el primer, perquè el considerem el més vital.

Ah! Però d'aquest Col·legi n'han vingut una sèrie de coses. Hi ha una reunió mensual de caràcter oficial i reglamentari, precisament per això, per veure qui ha cobrat i qui no, i allí mateix se li extenen els rebuts. D'aquest Col·legi n'han vingut una sèrie de coses també interessants. Cal pensar que al costat dels xicots que comencen hi ha xicots que estan a l'estranger ampliant estudis, i aquests xicots són els embaixadors espirituals dels que han d'anar a l'estranger. Així

és que es dona el cas que des de l'estranger, no podent assistir mensualment a la reunió, envien una carta que no és freda, que no és acadèmica, sinó que a vegades expliquen coses d'entremaliadures escolars, però gairebé sempre dintre de la licitud. (*Rialles.*) Gairebé sempre donen notícies de la manera de viure a l'estranger, de les seves impressions dels professors. Així és que n'hi ha un que es prepara per a anar a l'estranger, i al millor escriu: «Busqueu-me una casa de dispeses» o «doneu-me tals antecedents» o «doneu-me tals referències» etc.

Aquest Col·legi de becaris està sota l'alt patronat dels doctors i de la Junta de beques, i s'han donat casos tan interessants com els següents: Quan... jo no sé si molesto la Cambra. (*Veus de: No, no!*)

El Sr. PRESIDENT: Pot seguir el senyor Carreres.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Es parlar d'un medi una mica universitari, però crec que val la pena de veure alguns casos que són veritables tòpics i que Déu me'n guard d'explicar-los, donat el meu temperament de no voler mai limitar la llibertat de ningú, sinó estigués convençut de què compleixo un deure.

Doncs es va donar el cas, senyors Diputats, que una vegada un alumne sumament distingit, avui Professor de la Universitat, es trobava a Berlín. Steinach, com sabeu, havia parlat dels nous sistemes mèdics de rejuveniment i explicava les seves teories i el seu laboratori i el seu institut estaven en plena efervescència; no hi havia manera de trobar un lloc, ni una entrada, per dir-ho així, d'ajudant o d'alumne per a anar al seu laboratori de Viena. L'alumne aquest, aleshores, es va dirigir al Rector de la Universitat President de la Junta de Beques, patró seu, explicant-li el cas i dient-li: «em passa això.» I la Junta ens ho vàrem estudiar i aleshores vàrem escriure — el Rector directament — al Professor Steinach dient-li que hi havia un alumne molt apreciat nostre que desitjava anar a rebre les seves explicacions i que es trobava amb aquelles dificultats, i el Professor Steinach fent un honor i una excepció per a la Universitat de Barcelona, va obrir immediatament les seves portes a aquell alumne, al qual se li va comunicar el resultat.

Però hi ha quelcom més formatiu encara, que és l'exemple. En aquest Col·legi de becaris s'hi van a tractar coses molt vitals, res més que coses referents a la Universitat. Això no vol dir que no es permeti fer alguna festa, amb les expansions d'un bonic amb què obsequien els seus patrons i que per aquell sentit una mica habilitós de la vida, del patró o dels fundadors, pagant-los aquell bonic, aconseguen d'ells una millora de la pensió universitària. (*Rialles.*) Em sembla que això no té res de pejoratiu; però hi ha una cosa que vertaderament produeix un cert calfred. Jo m'he trobat amb el cas següent, senyors: un fill d'un modest Mestre d'escola, que fou el primer becarí que hi ha hagut a la Universitat. Va entrar amb un criteri d'una mica de benvolença, però vàrem dir «provem-ho», i immediatament va assolir uns llocs universitaris magnífics,

unes grans qualificacions, va fer la carrera amb un temps curtíssim. I jo no us sabria dir l'emoció del primer any en què es va fer la festa del Col·legi, quan a mi — jo que no puc tenir ni sento cap recança per tenir-lo, absolutament cap — en sortir, em diu: «Jo l'acompanyaré en auto.» Són coses que el que ha viscut la història d'aquell alumne, les sent, i les sento jo com si fos el seu pare.

Però hi ha coses encara més reconfortants, més instructives. Allí es troba l'alumne que fa el primer any de batxillerat per haver obtingut una de les beques del batxillerat, i en la festa dels becaris, al costat seu, com a company, hi seu un home que ja és catedràtic de la Universitat. Feu el favor de dir-me quina impressió, quin exemple tan reconfortant és aquest: que l'home que tot just comença sigui al costat d'aquell que ja ha arribat a les màximes altures acadèmiques. Si vosaltres creieu que tot això no és atracció universitària, que no és una vertadera formació integral, no sabria pas què dir-hi. Jo crec que això és formació integral; i és aquest l'atac a aquesta formació integral: ara, aquest Institut Social Universitari, ens l'afanarà, per dir-ho així, el becarí, en la seva formació; ens deixarà aquells ossos, que són la part major, per reservar-se aquest Institut Universitari — que ja veurem quina educació seguirà ... que potser sí ... jo me n'alegraria molt —, però que no es voldrà reservar les dificultats que és a allò que anem en aquest assumpte.

El senyor Serra i Hünter s'ha referit a què jo m'oposo a què donem cent beques. No ho cregui, senyor Serra i Hünter. Què m'he d'oposar jo a això! Jo dic que en això passa com en els economistes en aquests anys de tanta abundància, que han d'inutilitzar les mercaderies perquè el seu preu es sostingui decorosament. Jo dic que nosaltres ens hem trobat anys amb una fundació massa ràpida i no ens ha respost la gent. S'ha d'anar graduant això. De manera que jo no m'oposo a això. Què m'he d'oposar! Per això jo poso un sistema terapèutic, un sistema gradual, un cert nombre de beques un any, i un cert nombre de beques l'altre, o bé un sistema supletori d'anar — i celebro que el senyor Fronjosà ho hagi acceptat —, d'anar a la rel del problema i agafar el xicot des de l'entroncament de l'ensenyament primari amb l'ensenyament secundari. No crec que tingui res més que rectificar essencialment. Solament prego a l'amic senyor Serra i Hünter no vegi en això un ànim d'impugnació sistemàtica d'un projecte que fonamentalment mereix les simpaties de tothom, sinó el desig d'encarrilar-lo i fer-lo més eficaç.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Jo creia que en el transcurs de la discussió podia haver rectificat per a no donar lloc al diàleg. De totes maneres, té la paraula el senyor Serra i Hünter.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Atenent a l'indicació del senyor President, seran molt breus els minuts que entretindré la Cambra. El senyor Carreres i Artau ha partit d'un punt de vista totalment equivocat com és que el Projecte ataca el règim becarí. No l'ataca ni li afana res. Diu:

és que és obligació de tutelar o almenys de vetllar la formació del becari des de que comença fins que acaba. Això s'ha de fer en tots els estudiants, no en els becaris solament; en tots els estudiants. De manera que el catedràtic s'ha de mirar exactament el mateix un becari que un que no ho és. Això no constitueix una excepció pel becari. De manera que el pensant amb ell durant la seva carrera i fins en la vida postuniversitària és un deure que tots ens hem proposat. El senyor Carreres i Artau ha volgut fonamentar la discrepància del seu punt de vista i el meu, en el que ell deia una cosa que n'he fet una bandera política. No, senyor, l'humanisme universitari no és bandera política; crec que és una bandera a la qual tothom s'hi allista. La Universitat, una de les facultats que té, és la formació de l'home integral, i, per tant, per evitar que sigui solament un centre intel·lectual on s'ensenyin coses i es donin títols, nosaltres volem que la Universitat tingui una obra educativa àmplia. De manera que no és bandera meua, és bandera de tothom.

La discrepància deu estar, doctor Carreres i Artau, en dir que jo tinc una posició transcendental i ell una posició empírica. Jo vull deixar aquesta terminologia que en realitat sembla poc adequada a la Cambra; però li diré que els que adoptem aquesta posició no som pas uns enemics de l'experiència, sinó que el que volem és tenir un instrument per tal de controlar l'experiència, i precisament perquè aquesta experiència ens indica que un règim especial de privilegi, en el sentit que sigui, maldament sigui en el compliment i amor dels becaris, és una cosa contrària a l'experiència, és pel que ens situem en el punt de què es consideri exactament igual a tothom. El doctor Carreres no ha entrat en el fons, ni ha justificat la justícia de l'existència d'un règim especial, únicament pel fet de què els becaris cobrin i els no becaris no cobrin. Això és ben poca cosa; per això no es necessita un règim nou. Hi haurà una funció petita administrativa que pot fer tothom i aquesta funció l'hem fet tots, els del col·legi de beques i els que no ho són. Jo crec que el doctor Carreres i Artau ha volgut dir una cosa, i és que a més d'això, el col·legi de beques s'havia de constituir com una corporació diferent que no agafés els que no són becaris. Per tant, jo, en tot cas — no dic que li faci aquesta pregunta —, però en tot cas és això el que volia dir. En quin sentit entenia això de la formació que obliga a un sistema pels becaris diferent dels que no ho són? No hi ha més que una classe escolar universitària, siguin becaris o no, i tant la corporació universitària com el Patronat han de vetllar exactament per tots i han de fer tot el possible perquè tot allò que pugui constituir un motiu de menyspreu o de mediatització dels que no tenen mitjans de fortuna, desaparegui en absolut, i precisament una de les coses que crec que vàrem fer millor en la meua època és haver fet absolutament que quan es vagi a controlar dintre els documents de les Facultats quins són els alumnes que tenen matrícula gratuïta, no hi hagi possibilitat de saber-ho, i sobretot que no ho sàpiguen els de fora, perquè sap el doctor Carreres que això per una especial classe, que és

la que té el predomini, sempre és considerat d'una manera que la Generalitat no pot consentir en una Universitat concebuda segons els termes moderns.

El Sr. CARRERES I ARTAU: En quin sentit?

El Sr. SERRA I HÜNTER: En el sentit de considerar-ho com una cosa despectiva.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Per part de qui?

El Sr. SERRA I HÜNTER: Per part d'aquells que no tenen mitjans, i així com la V. S. ho considerava com una beneficència, nosaltres hem de considerar-ho com una assistència obligada de l'Estat, que no fa més que complir un dels seus deures en retornar una cosa que no se'ls hauria d'haver pres.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Potser en el transcurs de la discussió podria la V. S....

El Sr. CARRERES I ARTAU: Es que precisament del caràcter de becari és l'interessat mateix el qui se'n vanagloria; no hi ha tal menyspreu.

El Sr. PRESIDENT: Perfectament. Resta explicat.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Prego a la Presidència que tenint en compte que l'hora és molt avançada, em reservi la paraula per a demà per a resumir aquest debat, perquè durant el mateix se m'han fet allusions que no puc deixar de contestar, i apreciacions sobre el Patronat i sobre la Universitat que també em crec en el deure de comentar com és degut.

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn aquest debat. Hi ha un Decret de l'Honorable senyor President de la Generalitat autoritzant la lectura d'un Projecte de Llei.

Presentació d'un Projecte de Llei referent a la Caixa de Dipòsits i Consignacions de la Generalitat

(Es dona lectura al següent:

«DECRET

Com a President de la Generalitat de Catalunya, a proposta del Conseller d'Economia i Agricultura, i d'acord amb el Consell,

He resolt:

El Conseller d'Economia i Agricultura és autoritzat per a presentar al Parlament un Projecte de Llei referent a la Caixa de Dipòsits i Consignacions de la Generalitat.

Barcelona, 17 de juliol del 1934. — Lluís Companys.»

(L'honorable senyor Conseller de Finances, des de la tribuna de Consellers, dona lectura al següent Projecte de Llei:

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

L'esperit i la lletra de la legislació civil que regula el contracte de dipòsit, obliga a pagar interès de la cosa dipositada quan consisteix en diners.

Efectuant el dipòsit no com a contracte principal, sinó com a conseqüència de l'altre, és la Llei del pacte la que regula i preval la voluntat individual sobre els preceptes taxatius de la Llei. En els contractes civils celebrats entre particulars, en els quals es preveu un dipòsit en metàl·lic, hi cap la possibilitat que la prestació del consentiment sigui espontània; però en aquells altres en els quals el particular ha de contractar necessàriament amb una sola empresa per a obtenir prestacions de serveis de caràcter públic, el consentiment és una ficció de dret. Cal, doncs, emparar el contractant dèbil restablint l'obligació de pagar interès dels dipòsits que efectui per a obtenir el subministrament de serveis de caràcter públic i això sols pot obtenir-se disposant que els dipòsits pactats en garantia del compliment de les obligacions contretes no quedin en mans d'un dels contractants, sinó que passi a poder d'un organisme públic que els tingui a disposició dels contractants i els administri d'acord amb la legislació vigent.

Per altra part, tampoc no és aconsellable de permetre que en els contractes d'arrendament s'exigeixi la constitució de dipòsit sense pagament d'interès, amb la qual cosa s'autoritza un lucre indegut.

Per tant, el Conseller d'Economia i Agricultura, d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre a la deliberació del Parlament, el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.er Des de la promulgació d'aquesta Llei seran ingressats a la Caixa de Dipòsits i Consignacions de la Generalitat de Catalunya:

- a) Tots els dipòsits exigits als abonats per les empreses subministradores de gas, electricitat i aigua.
- b) Tots els dipòsits exigits als arrendataris de locals destinats a estatge.
- c) Tots els dipòsits exigits als arrendataris de locals destinats a qualsevol altra finalitat.

Article 2.ª En cap cas els dipòsits als quals fa referència l'extrem b de l'article anterior no podran excedir de l'import d'una mensualitat de lloguer; ni ésser exigida en substitució una altra garantia.

Article 3.er Els dipòsits constituïts en mèrits del que resta consignat a l'art. 1.er, produiran un interès a favor del dipositant; la quantia d'aquest interès serà fixada per Decret del Govern de la Generalitat a proposta del Conseller de Finances.

Article 4.er Els dipòsits es constituïran a la Caixa, prèvia sol·licitud signada pel dipositant, en la qual s'indicarà la persona beneficiària del Dipòsit.

Aquests dipòsits podran ésser retirats de la

Caixa prèvia sol·licitud signada pel dipositant i el beneficiari, o per declaració judicial en defecte d'una d'aquestes firmes.

Article 5.er Els dipòsits podran ésser constituïts en metàl·lic o en valors de l'Estat o de la Generalitat de Catalunya.

Article 6.er Els infractors de les disposicions d'aquesta Llei seran penyorats amb una suma igual a la quantitat a dipositar.

Article 7.er El Conseller d'Economia i Agricultura dictarà les ordres que escaiguin per a l'exacte compliment d'aquesta Llei.

Barcelona, 17 de juliol del 1934. — El Conseller d'Economia i Agricultura, J. Comorera.

(El Projecte de Llei passa a la Comissió corresponent.)

Lectura del Dictamen de la Comissió de Finances sobre l'article 9.er del Projecte de Llei confiant a l'Institut d'Acció Social, Universitària i Escolar de Catalunya l'administració de les beques de la Generalitat i creant cent beques amb destinació a estudis universitaris

(El senyor Secretari llegeix el següent:)

«DICTAMEN

Reunida la Comissió Permanent de Finances, sota la Presidència del senyor Pere Coromines i Montanya, actuant de Secretari el senyor Joan Sauret i Garcia i amb assistència dels Vocals senyors Guinart, Farreres i Duran, Tallada i Ruiz i Ponseti, per tal de dictaminar sobre l'art. 9.er del Projecte de Llei confiant a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya l'administració de les beques de la Generalitat i creant cent beques amb destinació a estudis universitaris, acorda, per unanimitat, de sotmetre a l'aprovació de la Cambra, el desglossament de l'esmentat article de la susdita Llei en forma del següent:

PROJECTE DE LLEI

Article únic. Per tal que l'Institut d'Acció Social, Universitària i Escolar de Catalunya compti immediatament amb els mitjans suficients per acomplir durant el present semestre les noves obligacions que li són determinades pel que disposa l'art. 6.er de la present Llei, és autoritzat, al Pressupost de Despeses vigent, un suplement de crèdit al Capítol VI — Departament de Cultura — art. 11. «Atencions generals» — Partida 835 — Institut d'Acció Social, Universitària i Escolar de Catalunya — d'import 70,000 pessetes, les quals es cobriran de conformitat amb el que disposen les Lleis vigents.

Palau del Parlament, 2 d'octubre del 1934. — El President, Pere Coromines. — El Secretari, Joan Sauret.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Precs i preguntes.
2. Discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de Censura Cinematogràfica de protecció a la infància.
3. Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei confiant a l'Institut d'Acció Social Universitària i Es-

colar de Catalunya l'administració de les beques de la Generalitat i creant cent beques amb destinació a estudis universitaris.

4. Discussió del Dictamen de la Comissió sobre l'art. 9.º del Projecte de Llei confiant a l'Institut d'Acció Social, Universitària i Escolar de Catalunya l'administració de les beques de la Generalitat i creant cent beques amb destinació a estudis universitaris.

(S'aixeca la sessió a tres quarts i cinc minuts de vuit de la vetlla.)

